

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Posouzení finančního hospodaření obecně prospěšné společnosti

Financial Management of Generally Beneficial Company

Student: Zdeňka Brijarová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Slavata, Ph.D.

Ostrava 2009

Zadání bakalářské práce

Student: **Zdeňka Brijarová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 00 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Posouzení finančního hospodaření obecně prospěšné společnosti

Financial Management of Generally Beneficial Company

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Neziskový sektor v ČR
 3. Profil vybrané obecně prospěšné společnosti
 4. Zhodnocení hospodaření vybrané obecně prospěšné společnosti
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

REKTOŘÍK, J. Organizace neziskového sektoru: Základy ekonomiky, teorie a řízení. 1. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2004. ISBN 80-86119-41-6.
STEJSKALOVÁ, I. Využití účetnictví v řízení neziskových organizací. Praha: ASPI Publishing, a.s., 2006. ISBN 80-7357-187-0.
PRŮŠA, L. Ekonomie sociálních služeb. Praha: ASPI Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-7357-255-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Slavata, Ph.D.**

Datum zadání: 21.11.2008
Datum odevzdání: 07.05.2009

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně příloh vypracovala samostatně a uvedla v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použila.

V Ostravě dne 07.05.2009

.....

Zdeňka Brijarová

OBSAH

1 ÚVOD	1
2 NEZISKOVÝ SEKTOR V ČR	3
2.1 Pojem neziskový sektor	3
2.2 Důvody existence neziskových organizací	4
2.3 Stručný historický vývoj neziskového sektoru v ČR	5
2.4 Členění neziskových organizací	8
2.5 Nestátní neziskové organizace	9
2.5.1 Základní legislativní rámec NNO	10
2.5.2 Financování NNO	10
2.6 NNO v oblasti sociálních služeb	14
2.6.1 Podstata sociálních služeb	15
2.6.2 Oblasti sociálních služeb	15
2.6.3 Poskytovatelé sociálních služeb	15
3 PROFIL VYBRANÉ OBECNĚ PROSPĚŠNÉ SPOLEČNOSTI	17
3.1 Vznik společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.	17
3.2 Poslání a cíl společnosti	18
3.3 Správní, řídicí a kontrolní orgány společnosti	18
3.4 Organizační struktura společnosti	19
3.5 Vývoj poskytovaných služeb	20
3.6 Charakteristika poskytovaných služeb společností	23
3.6.1 Dům pro osamělé rodiče s dětmi v tísní	23
3.6.2 Krizový byt pro ženy	24
3.6.3 Sociální byty	24
3.6.4 Kontaktní centrum pro drogově závislé KRÉDO	24
3.6.5 Nízkoprahový klub RACHOT	25
3.6.6 Domy zvláštního určení	26
3.6.7 Středisko osobní hygieny	27
3.6.8 Informační středisko pro seniory a půjčovna kompenzačních pomůcek	28
3.6.9 Klub důchodců a kavárnička pro seniory	28
3.6.10 Denní centrum pro dospělé MATÝSEK	28

3.6.11 Mateřské centrum BABOUČEK	29
3.6.12 Ubytovna na Zábřežské	29
4 ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ OBECNĚ PROSPĚŠNÉ SPOLEČNOSTI	30
4.1 Financování a finanční zdroje společnosti	30
4.1.1 Dotace a veřejná finanční podpora	31
4.1.2 Dary a příspěvky fyzických a právnických osob	33
4.2 Účetnictví společnosti	34
4.3 Majetek společnosti	35
4.4 Náklady a výnosy společnosti	38
4.5 Lidské zdroje	40
4.5.1 Vývoj počtu zaměstnanců společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.	41
4.5.2 Osobní náklady společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.	43
4.6 SWOT analýza	44
5 ZÁVĚR	46
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	
SEZNAM ZKRATEK	
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

V každé moderní ekonomice existuje mnoho institucí zabezpečujících fungování ekonomických a společenských vztahů. Rozhodující část výdajů státního rozpočtu směřuje na zajišťování služeb, které definuje Ústava jako funkce státu a které musí veřejná správa pro občany zajišťovat. Jedná se zejména o školství, kulturu, dopravu, obranu a bezpečnost, soudnictví, vězeňskou službu, oblast důchodového zabezpečení, zastupitelské úřady v cizině a celou řadu dalších činností, se kterými se občané denně setkávají. K zabezpečování uvedených služeb zřizuje rozpočtové a příspěvkové organizace, rovněž však využívá další možnosti, a to poskytování příspěvků a dotací nestátním organizacím na produkci těchto služeb. V nestátním sektoru se vyskytují jak organizace vzniklé za účelem dosahování zisku, tak i neziskové organizace, které veškerý vytvořený zisk vrací zpět do hlavní činnosti. Často jsou tedy označovány jako „nonprofitní organizace“. Jiný název, s nímž se lze setkat, je „třetí sektor“, který naznačuje postavení tohoto sektoru mezi trhem a veřejnoprávními strukturami. Lze uvést ještě jedno označení, a to pojem „občanská společnost“, který se v poslední době začíná v souvislosti s neziskovými organizacemi stále více používat.

Je nesporně věcí státu, v jaké míře svěří veřejné služby státním organizacím a v jaké míře občanským organizacím. Značnou roli zde hraje důvěryhodnost občanských společností. V mnoha případech se ukazuje, že právě tyto společnosti zajišťují potřebné služby na daleko vyšší úrovni, v níž se odráží prvek osobní účasti a snahy o vysokou úroveň poskytovaných služeb. Většina občanských společností je tvořena osobami, které považují poskytování služeb za poslání a nikoliv za zaměstnání. Zvlášť citlivý přístup a profesionální úroveň v poskytování služeb je spojeno se službami v sociální oblasti. A právě v této oblasti působí mnoho neziskových organizací, které prosazují zájmy starších osob, působí často na místní úrovni a zavádějí nové služby nejen pro starší občany, ale i ostatní vrstvy sociálně ohrožených osob, mládež nevyjímaje. Poskytují široké spektrum služeb společensky znevýhodněným skupinám občanů, mnohdy zdarma či za nižší než tržní ceny; významným projevem je využití dobrovolné práce.

Sociální oblast je popředí zájmu společnosti, a to nejen na úrovni státu, ale i v rámci spolupráce států EU. Vzhledem k této skutečnosti je práce zaměřena na činnost a hospodaření nestátní neziskové organizace působící právě v oblasti poskytování sociálních služeb.

V *teoretické části* je v obecné rovině nastíněna problematika neziskového sektoru v České republice, jeho stručný historický vývoj, členění neziskového sektoru a jeho financování.

Obsahem *praktické části* je profil vybrané nestátní neziskové organizace, tj. společnosti PONTIS Šumperk o.p.s., a zhodnocení jejího hospodaření.

Cílem práce je zhodnocení, zda vynaložené finanční prostředky jsou použity v souladu s hlavními cíly společnosti a zda objem finančních prostředků je postačující pro financování nákladů společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.

Vzhledem ke stanovenému cíli a obsahu práce byly stanoveny následující **hypotézy**:

1. Vícezdrojový systém financování vyhovuje společnosti PONTIS Šumperk o.p.s. a umožňuje její stabilizaci v oblasti poskytování sociálních služeb.
2. Současný systém dotačních programů a jejich časový harmonogram plnění je vyhovující pro financování společnosti PONTIS Šumperk o.p.s., v oblasti poskytování sociálních služeb.
3. Stabilní fungování společnosti je postaveno na vhodné skladbě nabízených služeb a na kvalifikovaných zaměstnancích, což je dosaženo vhodnou organizací společnosti.

K dosažení cíle bylo použito několik **metod**; v obecné části práce bylo využito studium literatury a legislativy z oblasti neziskového sektoru a oblasti sociálních služeb. V praktické části byla zvolena metoda rozboru zdrojů financování a srovnání dostupných podkladů, především výročních zpráv za jednotlivá období a účetních závěrek společnosti. Výsledná data byla zpracována graficky a formou tabulek.

2 NEZISKOVÝ SEKTOR V ČR

Každý moderní stát si musel projít svou vlastní cestu za svobodou sdružování a vytvořit si tak podmínky pro vznik a další rozvoj neziskového sektoru. Obdobně tomu bylo i v České republice. V současnosti zde vedle podnikatelských subjektů, jejichž motivací je především tvorba zisku, působí i ekonomické subjekty, které v zájmu uspokojování různých potřeb občanů zabezpečují produkty či služby na bázi neziskovosti. Co je to vlastně neziskový sektor, jaké typy organizací v něm působí, jak se vyvíjel a kde získává finanční prostředky, je obsahem následujících podkapitol.

2.1 Pojem neziskový sektor

Neziskový sektor tvoří organizace, které nejsou zakládány za účelem podnikání a nevytvářejí zisk k přerozdělení mezi své vlastníky, správce nebo zakladatele. Pokud svou činností zisk vytvoří, musí ho použít v souladu se stanovenými cíly a posláním organizace, případně k jejímu dalšímu rozvoji. Subjekty, které fungují v neziskovém sektoru, produkují většinou smíšené statky a získávají prostředky pro svoji činnost z několika zdrojů, mimo jiné i z přerozdělovacích procesů. Česká veřejná i odborná společnost užívá pro neziskový sektor také pojem občanská společnost.

Neziskové organizace zasahují do mnoha lidských činností: kultury, vědy a techniky, výchovy a vzdělávání, zdravotní a sociální péče, sportu, péče o životní prostředí a dalších. Zpravidla lze neziskový sektor chápat jako souhrn vládních, municipálních¹ a tzv. nevládních organizací.

Existují různé definice neziskového sektoru (resp. občanské společnosti). Na jedné straně existuje široké vymezení neziskového sektoru, tzv. obecně uznávaná „*strukturálně-operacionální definice L. M. Salomona a H. K. Anheiera*“, která do neziskového sektoru řadí organizace, které splňují určité podmínky:

- existují **nezávisle na státním aparátu** – mohou být sice finančně podporovány státem, ale organizačně jsou nezávislé,
- **nerozdělují zisk** – pokud vytváří zisk, nerozdělují ho svým vlastníkům nebo správcům, ale vrací ho zpět do hlavní činnosti organizace,

¹ obecní, městský, týkající se obce, komunální

- jsou **samosprávné** – mají vlastní řídicí mechanismus, vlastní organizační strukturu, stanovy a zásady, což znamená, že jsou schopny řídit samy sebe,
- jsou **dobrovolné** – na činnosti organizace se podílejí dobrovolníci, a to přímo na konkrétních aktivitách nebo ve vedení organizace,
- jsou **institucionalizovány** – lze tedy o nich říci, že jsou organizacemi.²

Pojem neziskový sektor nebo nezisková organizace je v ČR běžně používán, ale přesná definice v našem právním systému chybí.

2.2 Důvody existence neziskových organizací

Velmi jednoduchá odpověď na otázku, proč stát potřebuje občanský sektor zní, že je to ekonomicky výhodnější (mimo jiné i vzhledem k dobrovolné činnosti osob) a efektivnější, zvláště tam, kde je třeba uspokojit specifické potřeby malé skupiny lidí. Jinými slovy řečeno - důvody vzniku a existence neziskových organizací lze spatřovat v tržních a vládních selháních. Různý pohled na existenci neziskových organizací mají ekonomové a politologové.

Ekonomové vnímají existenci neziskového sektoru ve dvou rovinách:

- V případě *státu* ekonomové poukazují na jeho menší schopnost uspokojit požadavky různých menšin, tj. státem poskytované služby jsou nedostačující nebo jsou pro některé skupiny svou skladbou nevhodné. Úlohu v této oblasti na sebe přebírají právě neziskové organizace.
- V případě *trhu* se jedná o informační nesoulad (tzv. asymetrické informace) mezi výrobcem a spotřebitelem, kdy se mnohdy ke spotřebiteli nedostávají přesné informace o nakupovaných statcích nebo službách. To je důvod, proč se neziskové organizace jeví jako důvěryhodnější partner vzhledem k čestnějšímu jednání, které vychází z podstaty neziskového sektoru, tj. že není motivován ziskem.

Politologové, na rozdíl od ekonomů, se zaměřují na sociální a politické hledisko. Vnímají neziskový sektor jako část společnosti, v níž dochází ke zmírňování sociálního napětí a politických konfliktů, a to proto, že umožňují občanům aktivně se podílet na svých činnostech, ať na dobrovolné bázi nebo přímo jako zaměstnanci. Jednotlivá přání a potřeby

² FRÍČ, Pavol, GOULLI, Rochdi. *Neziskový sektor v České republice*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN 80-86432-04-1, s. 11-12.

občanů se tak následně formují do politických postojů a nároků, které se stávají součástí celonárodní politiky.

Nestátní neziskové organizace jsou organizacemi, které svými novými pohledy a návrhy přispívají k řešení místních potřeb a problémů, a to z několika důvodů. Je to jednak vyšší osobní a profesní sepětí s daným problémem, větší operativnost při řešení problému a určitě lepší znalost prostředí, v němž se problémy vyskytují.

2.3 Stručný historický vývoj neziskového sektoru v ČR

Neziskový sektor má v českých zemích dlouholetou tradici, což znamená, že nevznikl nově po roce 1989, ale po částečném utlumení začal opětovně vznikat a rozvíjet se jako přirozená součást demokratické společnosti.

Počátky vzniku neziskového sektoru sahají až do 13. století, kdy se objevují různé charitativní organizace, které se věnují především péči o chudé a potřebné. Nejstaršími spolky, které vznikly kolem roku 1400, byla bratrstva náboženských židovských obcí, nazývaná Chevra Kadischa. O něco později vznikají církevní dobročinná sdružení, zabývající se hlavně sociální pomocí.

Zásadním impulsem pro rozvoj nejrozličnějších dobrovolných a dobročinných spolků byl vznik samostatného československého státu v roce 1918. V občanském zákoníku tzv. „první republiky“ již byl zakotven způsob zakládání organizací, jejichž zaměření spočívalo hlavně v charitativní, pracovní, obchodně-sdružovací, sociální, atletické, pohřební a náboženské činnosti. Jako neziskové organizace však byly výslovně uznávány pouze nadace, které se orientovaly na podporu veřejně prospěšné činnosti; materiální podpora směřovala církvím, školám, nemocnicím a chudobincům.³

Rozvoj neziskového sektoru pokračoval až do roku 1948. Do uvedeného data vznikaly dobrovolné organizace, které byly zřizovány na základě spolkového práva. Měly různé organizační formy, např. organizace nestátní, obecní, náboženské, národnostní. Poměrně rozvinutá byla i jejich organizace, a to od národního ústředí, přes zemská a okresní ústředí až po malé organizace a pobočky.

³ PARKASOVÁ, Denisa, MRÁZEK, Michael. *Odpovědi na otázky: Neziskový sektor v České republice*. Praha: ICN, 1997. 22 s. ISBN neuvedeno.

Pokračování rozmachu občanské společnosti ukončila německá okupace a II. světová válka, kdy nastoupil fašistický totalitní režim, který po ukončení války přerostl v komunistický režim. V těchto obdobích nebyla podporována svobodná iniciativa občanů a nezisková sféra prakticky neexistovala. Většina neziskových organizací musela ukončit svou činnost. Vznikaly masové organizace, spolky se sloučily do tzv. dobrovolných organizací (např. jednotná odborová organizace; organizace žen; jednotné tělovýchovné a sportovní organizace apod.). Některé menší organizace fungovaly jako součást Národní fronty.⁴ I v tomto nepříznivém období však ojediněle vznikaly formy neziskových organizací, tzv. petiční občanské iniciativy. Předmětem jejich zájmu bylo prosazování občanských svobod a dodržování lidských práv (např. občanské sdružení Charta 77). Jejich existence byla doprovázena systematickým pronásledováním ze strany režimu a snahou o potlačování jejich činnosti.

Rok 1989 znamená v historii neziskového sektoru zásadní změnu. Po pádu komunismu prožívá neziskový sektor opětovně období své obnovy a navazuje na své tradice z meziválečného období. V České republice vznikla celá řada organizací, tj. nově vznikající politické strany a nestátní podniky. Současně se vyvíjel i nestátní (občanský) neziskový sektor, který se vydělil z (vládního) veřejného sektoru. Rostl počet nevládních organizací, občanských sdružení, nadací, církví a spolků.⁵

V letech 1990 – 1992 byly přijaty první právní úpravy neziskového sektoru (zákon o sdružování, který upravoval činnost občanských sdružení; právní úprava nadací) a byl založen Nadační investiční fond.⁶ V roce 1995 došlo k právní úpravě a vymezení nového typu organizace – obecně prospěšné společnosti. V následujících letech se státní politika vůči neziskovému sektoru více utlumila, ovšem státní podpora neziskovému sektoru zůstala stabilní. Od roku 1997 stát začal vyvíjet aktivnější činnost v oblasti neziskového sektoru; byl přijat nový zákon o nadacích a dochází k rozdělení prvních finančních prostředků z Nadačního investičního fondu. V období let 2002 až 2004 dochází ke dvěma významným změnám. Proběhla reforma veřejné správy, jejímž výsledkem byl vznik krajů, které ovlivnily

⁴ **Národní fronta Čechů a Slováků** bylo sdružení politických stran (později byly do něj přijaty i další organizace), které bylo založeno za účelem převzetí řízení státu po druhé světové válce. Po únoru 1948 se rozrostla do jednoho z nástrojů totalitního politického systému. Svou činnost ukončila 7. února 1990.

⁵ HALÁSKOVÁ, Martina, KOVÁŘ, Jiří. *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. OSTRAVA: [s.n.], 2004. 200 s. ISBN 80-248-0587-1.

⁶ V Nadačním investičním fondu vláda vydělila 1 % akcií z privatizace na financování nadačního sektoru s cílem podpořit finanční nezávislost nadací, aby se mohly podílet na rozvoji neziskového sektoru.

i nadále ovlivňují situaci nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“) v regionu. Vstup ČR do EU nabídl těmto organizacím možnost navazovat partnerství a využívat fondy EU.⁷

Neziskový sektor je v současnosti významným poskytovatelem nejrozmanitějších služeb jak pro nejrozličnější cílové skupiny, tak pro společnost jako celek. Stal se trvalou součástí národního hospodářství. Přináší nové přístupy a postupy, které státní organizace nemohou nabídnout, nabízí služby, které veřejná správa svými organizacemi nepokrývá, a působí v oblastech, které jsou pro komerční firmy nezajímavé z důvodu nedostatečné míry zisku. Vývoj počtu NNO v letech 1990 až 2008 nastiňuje tabulka č. 2.1.

Tabulka č. 2.1 Vývoj počtu nestátních neziskových organizací v ČR v letech 1990 – 2008

Nestátní neziskové organizace	Občanská sdružení	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Evidované právnické osoby	Organizační jednotky sdružení
1990	3 879	-	-	-	-	-
1991	9 366	-	-	-	-	-
1992	15 393	1 551	-	-	-	-
1993	21 694	2 768	-	-	-	-
1994	24 978	3 800	-	-	-	-
1995	26 814	4 253	-	-	-	-
1996	27 807	4 392	-	*1	-	-
1997	30 297	5 238	-	52	-	-
1998	36 046	**55	**71	129	-	-
1999	38 072	272	695	560	-	-
2000	42 302	282	735	557	-	-
2001	47 101	299	784	701	-	-
2002	49 108	330	825	762	4 785	30 547
2003	50 997	350	859	884	4 946	31 509
2004	53 306	362	898	1 038	4 927	32 020
2005	54 963	368	925	1 158	4 605	33 178
2006	58 347	380	992	1 317	4 464	28 868
2007	61 802	390	1 048	1 486	4 446	29 378
2008	65 386	411	1 095	1 658	4 399	29 752

* Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech vstoupil v platnost 1. ledna 1996

** Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech vstoupil v platnost 1. ledna 1998

Zdroj dat: Informační centrum neziskových organizací. *Statistika počtu NNO*. ICN [online]. [cit. 2009-03-15]. Dostupné na WWW:

<http://neziskovsky.cz/_dataPublic/attachments/c620436f3a83b4dd33395137be7e8ec8/stat_NNO_tabulka_1990_2008.pdf>

⁷Vláda ČR, Publikace RVNNO. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů v roce 2007*. Vláda [online]. [cit. 2009-03-25]. Dostupné na www:

http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/publikace/zprava_o_neziskovem_sektoru.pdf

2.4 Členění neziskových organizací

Pro členění neziskových organizací lze brát v úvahu různá hlediska, která vycházejí z charakteristik jednotlivých subjektů, jako je např. typ zřizovatele, vlastnictví, zakládání, činnost a rušení organizací apod.

V České republice upravují postavení neziskových organizací různé právní normy. Kromě příslušných právních norem, které upravují postavení příslušných typů neziskových organizací, lze uvést například zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon označuje neziskové organizace jako „*poplatníky, kteří nejsou založeni nebo zřízení za účelem podnikání*“.⁸ S ohledem na zmíněnou podmínku neziskovosti lze uvést následující typy organizací:

- zájmová sdružení právnických osob,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace a nadační fondy,
- územní samosprávné celky (obce, kraje),
- organizační složky státu a územních samosprávných celků,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- školské právnické osoby,
- veřejné výzkumné instituce,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- komory a jiné neziskové organizace, které vznikají podle zvláštních předpisů.

Z teoretického i praktického hlediska se jako nejvhodnější jeví rozdělení organizací v neziskovém sektoru *do pěti následujících skupin*:

1. neziskové **soukromoprávní** organizace **vzájemně prospěšné** (např. občanská sdružení, zájmová sdružení právnických osob, profesní komory apod.),

⁸ § 18 odst. 3 a 8 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

2. neziskové **soukromoprávní** organizace **veřejné prospěšné** (*obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, politické strany a politická hnutí, církve a náboženské společnosti*),
3. neziskové **veřejnoprávní** organizace **typu organizačních složek a příspěvkových organizací státu a samosprávných územních celků** (*obce, kraje, svazky obcí, Ústavní soud ČR, Nejvyšší kontrolní úřad, apod.*),
4. neziskové **ostatní veřejnoprávní organizace** (*Český rozhlas, Česká televize, veřejné vysoké školy, státní fondy, Česká národní banka, státní podniky apod.*),
5. neziskové **soukromoprávní** organizace **typu obchodních společností a jim podobných** (jde o výjimečné případy neziskových organizací – *společnost s ručením omezeným, akciová společnost, družstvo, společenství vlastníků jednotek (bytových)*).⁹

2.5 Nestátní neziskové organizace

Veřejné statky pro obyvatelstvo na nejnižší úrovni zpravidla zajišťují neziskové organizace. Přitom je důležité, kdo je zřizovatelem nebo zakladatelem těchto organizací. Pokud je zřizovatelem stát, případně územní samosprávný celek, hovoří se o *státních (vládních) neziskových organizacích*. V případě založení neziskové organizace soukromým subjektem, církví apod. to jsou *nestátní (nevládní) neziskové organizace*.¹⁰

Typickými a rozhodujícími právními formami nestátních neziskových organizací (dále jen NNO) v České republice jsou:

- **občanská sdružení** a jejich organizační jednotky (spolky, svazy, kluby), která se řídí zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů,
- **nadace a nadační fondy** zřizované na základě zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů,
- **církevní právnické osoby**, které jsou zřizovány církvemi a náboženskými společnostmi podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, ve znění pozdějších předpisů,
- **obecně prospěšné společnosti**, které jsou zřizovány podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů.

⁹ REKTOŘÍK, Jaroslav a kol.: *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*, Praha: Ekopress, 2004. 177 s. ISBN 80-86119-41-6, s. 43.

¹⁰ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

NNO jsou autonomní organizace, tj. fungují nezávisle na státu a existují a pracují v mnoha veřejně prospěšných oblastech. Působí především tam, kde je nutno nahradit neexistující nebo nedostatečně fungující státní instituce, např. v sociálních službách, v péči o zdravotně postižené, při řešení sociálních patologií (např. drogová závislost), při ochraně životního prostředí, v kultuře, umění a sportu, při ochraně životního prostředí a památek, ochraně lidských práv, ve výzkumu a vzdělávání, zdravotní péči, stejně jako v rozvoji komunitního života. Právě tato různorodost je hlavním a charakteristickým rysem tohoto sektoru.

2.5.1 Základní legislativní rámec NNO

Základní legislativní rámec NNO tvoří:

- jednotlivé zákony, upravující proces registrace, organizační strukturu, finanční řízení, hospodaření a zánik příslušných organizací,
- zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů,
- zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

Dále existuje v právním řádu ČR řada **obecných zákonů**, které platí i pro NNO. Z celé škály zákonů lze jmenovat zákony vztahující se k *daňové legislativě* (např. zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění), *zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce*, ve znění pozdějších předpisů a *zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví*, ve znění pozdějších předpisů, bez nichž se neobejde žádná NNO.

2.5.2 Financování NNO

Převážná většina NNO uvádí jako velké riziko svého fungování právě financování činnosti organizace. Ideální financování neziskové organizace je financování rozložené do několika oblastí. Z tohoto pohledu lze financování označit jako vícezdrojové, kdy mají tyto organizace přibližně 3 – 4 zdroje, které se od sebe liší svými objemy. Většinou převládá jeden, nejvýše 2 zdroje, které činí přibližně 80 % finančních příjmů organizace.

Zdroje financování NNO lze pro přehlednost rozdělit do dvou základních skupin:¹¹

1. *finance z veřejných zdrojů* (systém veřejného financování)

2. *finance z neveřejných zdrojů* (tuzemských i zahraničních):

- nadace tuzemské i zahraniční,
- podnikatelská sféra,
- individuální dárci tuzemští i zahraniční,
- příjmy z vlastní činnosti,
- členské příspěvky (týká se hlavně občanských sdružení),
- část příjmů z loterií, her a veřejných sbírek,
- daňová a poplatková zvýhodnění.

Neziskové organizace získávají větší část finančních prostředků z domácích zdrojů, z nichž převážná část plyne z *veřejných rozpočtů*. Jednoduše lze konstatovat, že veřejná správa nakupuje služby od neziskových organizací formou dotací a grantů, což klade zbytečně velké nároky na administrativu. Velké rozdíly ve výši dotace pro jednotlivé NNO jsou odvozeny od charakteru činnosti NNO, druhu poskytovaných služeb a komu jsou služby určeny. Většina NNO zpravidla nemá nárok na *dotace z veřejných rozpočtů* (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti),¹² ale mohou je získat na základě žádosti. Poskytují se výhradně jako účelové dotace na předem vyhlášené konkrétní akce, programy nebo předem stanovené oblasti potřeb.

Pro ilustraci poskytování finančních prostředků NNO lze vycházet „**Rozboru financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů v roce 2007**“¹³, který vzala Vláda ČR na vědomí usnesením č. 172 dne 09.02.2009. Tento dokument poskytl přehled o objemu všech poskytnutých dotací NNO ze státního rozpočtu a z rozpočtu vyšších územně správních celků (krajů) v roce 2007.

Celkový objem finančních prostředků, které obdržely NNO formou dotací **ze státního rozpočtu** v roce 2007 činil **6 600 mil. Kč**, z něhož nejvíce finančních prostředků (cca 75 %)

¹¹ HALÁSKOVÁ, Martina, KOVÁŘ, Jiří. *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. OSTRAVA: [s.n.], 2004. 200 s. ISBN 80-248-0587-1.

¹² Nadacím a nadačním fondům nelze od 1. ledna 1999 dotace poskytovat.

¹³ Vláda ČR, Publikace RVNNO. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů v roce 2007*. Vláda [online]. [cit. 2009-03-25]. Dostupné na [www: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/publikace/rozbor_2007_pro_web.pdf>](http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/publikace/rozbor_2007_pro_web.pdf)

bylo poskytnuto ze dvou kapitol, a to z *Ministerstva práce a sociálních věcí* a z *Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy*. Dotace se týkaly celkem 3 527 příjemců a bylo poskytnuto 5 505 dotací, kdy průměrná dotace činila 1 199 tis. Kč. Nejčastěji byla poskytována dotace ve výši od 100 do 499 tis. Kč. Největší objem dotací ze státního rozpočtu směřoval prakticky do tří oblastí: *tělovýchovy* (1 347 mil. Kč, tj. 20,5 %); *sociálních věcí a politiky zaměstnanosti* (1 475 mil. Kč, tj. 22 %); *finančních operací a ostatních činností* (1 709 mil. Kč) – do této oblasti byly zahrnuty dotace poskytovatelům sociálních služeb ve výši 1 449 mil. Kč, tj. 85 % celkové dotace.

Dotace **z rozpočtů krajů** NNO činily v roce 2007 celkem **1 093 mil. Kč**, z nichž nejvíce dotací poskytlo ze svého rozpočtu *Hlavní město Praha* (408 mil. Kč), následuje *Jihomoravský kraj* (158 mil. Kč) a zhruba stejný objem dotací poskytly kraje *Olomoucký* (86 mil. Kč) a *Středočeský* (88 mil. Kč). I zde největší objem dotací směřoval do *tělovýchovy* (298 mil. Kč, tj. 27 %); do oblasti *sociálních věcí a politiky zaměstnanosti* (359 mil. Kč, tj. 33 %), ale na třetím místě, na rozdíl od státních dotací, byly dotace směřovány do oblasti *kultury a ochrany památek* (128 mil. Kč, tj. 12 %).

Dotace **z rozpočtů obcí** NNO byly v roce 2007 poskytnuty v celkové výši **3 165 mil. Kč**. Největší objem dotací poskytlo *Hlavní město Praha* (881 mil. Kč); *obce Moravskoslezského kraje* (392 mil. Kč) a *obce Jihomoravského kraje* (364 mil. Kč). Nejméně finančních prostředků NNO poskytly v roce 2007 *obce Karlovarského kraje* (69 mil. Kč). Také zde bylo nejvíce finančních prostředků směřováno do stejných oblastí: na *tělovýchovu* (1 232 mil. Kč, tj. 39 %); *kulturu a ochranu památek* (699 mil. Kč, tj. 22 %) a do oblasti *sociálních věcí a politiky zaměstnanosti* (602 mil. Kč, tj. 19 %).

Z hlediska příjemců zmíněných dotací podle právní formy lze uvést následující data:

- *Občanská sdružení* byla *největšími příjemci* dotací ze všech zdrojů (ze státního rozpočtu i z rozpočtů územních samosprávných celků); celková výše dotací činila 7 211 mil. Kč, které plynuly převážně do oblasti tělovýchovy a sociálních služeb,
- *Obecně prospěšné společnosti* obdržely celkem 2 039 mil. Kč a směřovaly je především do oblasti vzdělávání, sociálních služeb, kultury a ochrany památek,

- *Církevní právnické osoby* získaly celkové dotace ve výši 1 436 mil. Kč, které plynuly především do oblasti sociálních služeb, kultury a ochrany památek.¹⁴

Jednotlivé výše dotací ze státního rozpočtu a z rozpočtů krajů a obcí podle jednotlivých dotačních titulů jsou zpracovány do tabulky č. 2.2.

Tabulka č. 2.2 Poskytnuté dotace NNO z rozpočtu SR a z rozpočtů krajů v roce 2007
(v tis. Kč)

Dotační titul	Poskytovatelé dotací			Dotace celkem
	Dotace ze státního rozpočtu	Dotace z rozpočtů krajů	Dotace z rozpočtů obcí	
Zemědělství a lesní hospodářství	216 405	7 663	4 641	228 709
Průmyslová a ostatní odvětví NH	165 233	37 626	32 253	235 112
Vzdělávání a školské služby	559 821	40 630	151 798	752 249
Kultura a ochrana památek	251 626	127 936	698 879	1 078 441
Tělovýchova	1 347 185	298 168	1 232 041	2 877 394
Zájmová činnost a rekreace	251 022	56 382	136 206	443 610
Zdravotnictví	258 923	86 325	101 210	446 458
Bydlení, komun. služby, územ. rozvoj	11 710	20 813	61 520	94 043
Ochrana životního prostředí	55 604	29 104	29 152	113 860
Výzkum a vývoj	109 579	1 770	3 885	115 234
Sociální věci a politika zaměstnanosti	1 475 061	359 307	601 863	2 436 231
Bezpečnost a veřejný pořádek	22 403	3 081	5 553	31 037
Právní ochrana	1 850	0	2	1 852
Požární ochrana a IZS (dobrovolná PO)	25 607	9 749	17 800	53 156
Státní správa a územní samospráva	11 407	9 288	20 018	40 713
Jiné veřejné služby a činnosti	127 675	829	2 194	130 698
Finanční operace a ostatní činnosti	1 708 911	5 191	66 364	1 780 466
CELKEM	6 600 022	1 093 862	3 165 379	10 859 263

Zdroj: vlastní zpracování

Vláda ČR, Publikace RVNNO. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů v roce 2007*. Vláda [online]. [cit. 2009-03-25]. Dostupné na [www: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/publikace/rozbor_2007_pro_web.pdf>](http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/publikace/rozbor_2007_pro_web.pdf)

Dalším zdrojem financování jsou **dary** od firem, nadací a od individuálních dárců. Není pravidlem, že se vždy musí jednat o finanční dary. Především firemní dárci poskytují neziskovým organizacím výrobky a služby, a to buď se slevou, nebo zcela zdarma.

¹⁴ Vláda ČR, Publikace RVNNO. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů v roce 2007*. Vláda [online]. [cit. 2009-03-25]. Dostupné na [www: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/publikace/rozbor_2007_pro_web.pdf>](http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/publikace/rozbor_2007_pro_web.pdf)

- *Nadace* jsou na tomto úseku takovým stabilním finančním zdrojem pro ostatní nestátní neziskové organizace. Jejich finanční dary pocházejí z prostředků, které získaly rozdělením Nadačního investičního fondu.
- *Firmy*, hlavně ty velké, upřednostňují podporu neziskových organizací formou tzv. sponzoringu (smlouvy o reklamě),¹⁵ finanční dary jsou minimální.
- *Individuální dárci* jsou nejméně významným finančním zdrojem pro většinu NNO. Spolupráce s individuálními dárci v oblasti financování se děje fundraisingovou formou, která je však pro neziskové organizace velmi náročná, protože pro fundraising není často vytvořena samostatná pozice a tuto práci vykonává více lidí najednou. Většinu příspěvků individuálních dárců tvoří příspěvky formou veřejných sbírek, a to hlavně jako reakce na přírodní katastrofy. Stabilnějším nástrojem se staly dárcovské SMS (DMS).¹⁶

Jedním ze zdrojů finančních prostředků neziskových organizací jsou **vlastní příjmy**. Jedná se převážně o prodej vlastních výrobků nebo služeb, za které jsou však často účtovány částky v minimální výši.

Dalším možným zdrojem financí jsou **tzv. zahraniční pomoci**. V poslední době jde hlavně o možnost čerpat *finanční prostředky z Evropských strukturálních fondů* v rámci stanovených operačních programů. Granty z Evropské unie jsou významným zdrojem pro mnoho organizací. Nejdostupnější jsou pro NNO především ty granty, které nevyžadují spolufinancování. Projekty z grantů umožňují organizacím rozšiřovat současné programy, zvyšovat kvalitu služeb, umožňovat odborné vzdělávání pracovníků a zajišťování základního cíle a poslání NNO.

2.6 NNO v oblasti sociálních služeb

Tato podkapitola je snahou přiblížit podstatu sociálních služeb, definování oblastí těchto služeb a jejich druhů s ohledem na skutečnost, že tato práce se v další kapitole zabývá hospodařením obecně prospěšné společnosti, působící právě v oblasti sociálních služeb. Vedle legislativně definovaných typů služeb jsou poskytovány další sociální služby převážně

¹⁵ Sponzoring je založen na poskytnutí propagační a reklamní služby neziskovou organizací sponzorovi. Sponzorský příspěvek je chápán jako platba za poskytnutí takovéto služby.

¹⁶ DMS je jednoduchý způsob, který umožňuje jednou textovou zprávou podpořit dobrou věc. DMS lze využít pro podporu konkrétní neziskové organizace menší finanční částkou. Cílem služby DMS je pak nabídnout nestátním neziskovým organizacím (NNO) možnost získávat příspěvky od jednotlivců prostřednictvím mobilního telefonu formou SMS zpráv a vytvořit tak dlouhodobý mechanismus, který bude transparentní, srozumitelný a který bude přispívat k rozvoji individuálního dárcovství přes SMS a minimalizovat náklady na jeho provoz.

nestátními neziskovými organizacemi. NNO vyvíjející veřejně prospěšnou činnost v sociální oblasti představují vedle obecních, krajských a státních poskytovatelů sociálních služeb podstatný a důležitý prvek v nabídce těchto služeb určeným osobám, které se nacházejí v nepříznivé sociální situaci. Svou činností tak zásadním způsobem participují na vytváření občanské společnosti v ČR.

2.6.1 Podstata sociálních služeb

Sociální služby jsou specializované činnosti, které mají pomoci člověku určitým způsobem řešit jeho nepříznivou situaci. O jaké činnosti se jedná, definuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a zabezpečují je poskytovatelé (tedy i NNO), kteří získali oprávnění k jejich poskytování, tj. jsou registrováni.

2.6.2 Oblasti sociálních služeb¹⁷

Sociální služby zahrnují tři základní oblasti služeb:

- *sociální poradenství*, které v sobě zahrnuje základní sociální poradenství a odborné sociální poradenství,
- *služby sociální péče*, které se zabezpečují pomocí lidí, kteří zajistí si fyzickou a psychickou soběstačnost (péče o vlastní osobu),
- *služby sociální prevence* jsou směřovány do oblasti tzv. „sociálně negativních jevů“ (např. kriminalita, bezdomovectví, zneužívání návykových látek, řešení krize v rodině apod.).

Tyto služby jsou poskytovány formou *terénní* (služba je poskytována tam, kde uživatel žije), *ambulantní* (uživatel dochází do zařízení sociálních služeb) nebo *pobytovou* (ubytování uživatele), případně mohou být kombinovány tak, aby byly maximálně efektivní.

2.6.3 Poskytovatelé sociálních služeb¹⁸

Jak již bylo uvedeno v bodu 2.6.1, sociální služby lze poskytovat pouze na základě získaného oprávnění, kterým je registrace. Ze zákona vyplývá, že poskytovateli sociálních služeb mohou být:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí a jím zřízené organizační složky státu (MPSV je zřizovatelem 5 specializovaných ústavů sociální péče),
- územní samosprávné celky (obce a kraje) a jimi zřizované právnické osoby,

¹⁷ § 32 a § 33 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, částka 37, 2006

¹⁸ § 6 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, částka 37, 2006

- další právnické osoby (NNO) a fyzické osoby, které nabízejí široké spektrum služeb a jsou významnými poskytovateli sociálních služeb.

Ve městě Šumperku působilo k 31.12.2008 celkem 22 poskytovatelů sociálních služeb, kteří nabízeli služby pro seniory, služby pro osoby se zdravotním postižením, služby pro osoby v krizi a sociálně vyloučené osoby a služby pro děti, mládež a rodinu.

3 PROFIL VYBRANÉ OBECNĚ PROSPĚŠNÉ SPOLEČNOSTI

Obecně prospěšná společnost (dále jen „OPS“) je nezisková organizace, která musí nést vysoký stupeň společenské odpovědnosti a produkované veřejné statky musí mít charakter veřejně prospěšných služeb poskytovaných všem za stejných podmínek. Tuto odpovědnost nese přímo samotná právnická osoba, neboť její zakladatel nemá povinnost do ní vložit žádný majetek, ani zajistit její financování. Její případný zisk nesmí být rozdělen mezi zakladatele, členy jejích orgánů nebo zaměstnance, ale musí být použit v souladu s jejím posláním, tj. na poskytování obecně prospěšných služeb, pro které byla založena. OPS může provozovat doplňkovou činnost, ovšem za podmínky, že při jejím provozování bude účinněji využívat svůj majetek a současně nebude ohrožena kvalita a dostupnost poskytovaných služeb. Zajištění úspěšnosti společnosti leží na správní radě, respektive na řediteli a zaměstnancích společnosti; nelze opomenout také skutečnost, že největší vliv na úspěšnost obecně prospěšných služeb má poptávka po nabízených službách a dotační systém. Nemalou roli také hraje kvalita, rozsah a dostupnost poskytovaných služeb, zvláště v sociální oblasti.

3.1 Vznik společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.

Základním impulsem pro založení neziskové organizace, která by poskytovala služby v sociální oblasti, byla snaha představitelů města Šumperka řešit vznikající problémy a současně předcházet dalším možným problémům v dané oblasti, a to bez ohledu na ziskovost. Výsledkem této snahy bylo v roce 1999 založení společnosti PONTIS Šumperk o.p.s. (dále jen „společnost“), která byla založena právě městem Šumperkem za účelem poskytování služeb v sociální oblasti s následujícím výčtem:

- *provoz a poskytování sociálního poradenství* (základní sociální poradenství; odborné sociální poradenství + půjčovna kompenzačních pomůcek),
- *provoz a poskytování služeb sociální péče* (pečovatelská služba; denní stacionář),
- *provoz a poskytování služeb sociální prevence* (azylové domy; kontaktní centra; krizová pomoc; nízkoprahová zařízení pro děti a mládež; sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením).

Jednotlivé činnosti a služby nebyly samozřejmě poskytovány ihned s datem vzniku společnosti, ale byly realizovány postupně a dále upevňovány.

Založení společnosti bylo schváleno usnesením městského zastupitelstva č. 390/99 ze dne 06.09.1999. Současně byly schváleny i základní dokumenty společnosti, kterými jsou Zakladatelská smlouva a Statut.

Společnost vznikla dnem 27. září 1999, kdy byl proveden zápis do rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Ostravě, po předložení návrhu na zápis, včetně požadovaných příloh (tj. zakladatelské smlouvy; dokladu o vzniku a trvání zakladatele; čestných prohlášení členů správní rady a dozorčí rady; výpisů z rejstříku trestů členů správní rady a dozorčí rady; ověřených podpisových vzorů osob oprávněných jednat jménem společnosti; dokladu o splnění podmínek pro výkon činnosti a dalších).

Společnost byla založena v souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů. Zákon sám neurčuje, které služby jsou obecně prospěšné. Soudce při rozhodování o zápisu obecně prospěšné společnosti do rejstříku posuzuje otázku obecné prospěšnosti služeb, které chce společnost poskytovat dle toho, zda budou tyto služby poskytovány „pro všechny uživatele za předem stanovených a pro všechny stejných podmínek“¹⁹; okruh poskytovaných služeb však může být zúžen na služby pro definovanou skupinu obyvatel (např. osoby v důchodovém věku; osoby zdravotně postižené; osoby, které se ocitly v nouzi apod.).

3.2 Poslání a cíl společnosti

Posláním společnosti je poskytovat a dále rozvíjet služby sociální péče a sociální intervence ve městě Šumperku. Nejedná se tedy o výsledný finanční efekt činnosti společnosti, ale o schopnost naplňovat její poslání.

Hlavním cílem společnosti je nabízet veřejnosti co nejkvalitnější služby, založené na odborně a zodpovědně odváděné práci všech zaměstnanců i dobrovolných pracovníků společnosti a na maximální péči o klienty.

3.3 Správní, řídicí a kontrolní orgány společnosti

Správní a kontrolní orgány společnosti byly ustanoveny v souladu s § 10 až § 16 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů.

Statutárním orgánem společnosti je **správní rada**, která je šestičlenná a byla jmenována zakladatelem společnosti, tj. městem Šumperkem, usnesením zastupitelstva č. 392/99 ze dne 06.09.1999. Předsedkyní správní rady je v současné době členka rady města, která je

¹⁹ § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

oprávněna jednat jménem společnosti a v její nepřítomnosti pověřuje člena správní rady. Působnost správní rady vymezuje § 13 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů, a jedná se především o následující činnosti:

- vydává statut společnosti
- schvaluje změny zakladací listiny
- rozhoduje o zrušení společnosti
- schvaluje rozpočet společnosti a roční účetní závěrku
- schvaluje výroční zprávu společnosti
- jmenuje a odvolává ředitele společnosti
- rozhoduje o předmětu a rozsahu doplňkových činností společnosti

Kontrolním orgánem společnosti je **dozorčí rada**, která byla v tomto případě povinně zřízena, neboť společnost užívá majetek obce, který byl společnosti pronajat na základě nájemní smlouvy. Dozorčí rada je tříčlenná a byla jmenována usnesením Zastupitelstva města Šumperka č. 393/99 ze dne 06.09.1999 na funkční období 3 let. Dozorčí rada společnosti plní především následující úkoly:

- provádí kontrolní činnost a o výsledcích kontrolní činnosti podává zprávu správní radě (k tomuto účelu je oprávněna nahlížet do účetních knih a jiných dokladů),
- dohlíží na to, aby společnost vykonávala činnost v souladu se zákony a zakladatelskou smlouvou.

Dalším orgánem společnosti vedle správní rady a dozorčí rady je **ředitel**, který byl jmenován správní radou společnosti. Ředitel nemůže být dle ustanovení zákona členem správní rady ani dozorčí rady, ale je oprávněn účastnit se jednání správní rady s hlasem poradním²⁰. Povinnosti ředitele společnosti jsou upraveny v článku V. Statutu společnosti. S účinností od 01.05.2008 došlo, vzhledem k odchodu stávajícího ředitele, ke změně v obsazení funkce ředitele.

3.4 Organizační struktura společnosti

Organizační rozdělení služeb a jejich personální obsazení je stanoveno v souladu s hlavními i doplňkovými službami, které na základě poptávky veřejnosti společnost nabízí a zajišťuje. Kromě vrcholných orgánů společnosti, o nichž bylo hovořeno v bodu 2.3, tvoří tuto nestátní neziskovou organizaci ekonomicko-správní úsek, zajišťující provoz a administrativní činnosti

²⁰ § 14 odst. 2 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

společnosti, Mateřské centrum BABOUČEK a 2 oddělení, která zahrnují sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, na jednotlivých pracovištích podle typu poskytovaných služeb:

- *oddělení služeb sociální prevence* (Dům pro osamělé rodiče s dětmi v tísní; Krizový byt pro ženy; Sociální byty; Kontaktní centrum KRÉDO; Nizkoprahový klub RACHOT),
- *oddělení služeb pro seniory* (pečovatelská služba v domech zvláštního určení + Středisko osobní hygieny; Informační středisko pro seniory a půjčovna kompenzačních pomůcek; Klub důchodců a Kavárnička pro seniory; Denní centrum pro dospělé MATÝSEK).

Struktura společnosti a jejich vzájemné vazby znázorňuje organizační schéma v příloze č. 1.

3.5 Vývoj poskytovaných služeb

Od vzniku společnosti (tj. od roku 1999) až do současné doby docházelo k postupnému vývoji v nabízených a poskytovaných službách a současně i ke změnám v počtech zaměstnanců společnosti.

Rok 1999 byl především rokem vzniku společnosti, spojeným s administrativními kroky, tj. příprava na zahájení činnosti; registrace; zajišťování prostor pro poskytování jednotlivých služeb, včetně jejich vybavení; zajištění potřebných finančních prostředků; výběr a přijetí kvalifikovaných zaměstnanců. V této době fungovala společnost pouze o 1 zaměstnanci, který zajišťoval veškeré přípravné činnosti.

Rok 2000 se stal rozhodujícím rokem, v němž začala společnost naplňovat poslání, ke kterému byla založena, tj. poskytování sociálních služeb na území města Šumperka v níže uvedených střediscích:

- *Dům pro matky s dětmi v tísní*
- *Ubytovna pro občany v nouzi*
- *Středisko osobní hygieny*
- *Domy s pečovatelskou službou (Tereza a Alžběta)²¹*
- *Klub důchodců*
- *Krizový byt pro ženy*

S ohledem na poskytované služby zaměstnávala společnost již 12 zaměstnanců.

²¹ S účinností zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách došlo ke změně názvu na „Domy zvláštního určení“

V roce 2001 byly stávající nabízené a využívané služby rozšířeny o další služby v podobě *informačního střediska pro seniory, půjčovny kompenzačních pomůcek a kavárničky pro seniory*. Počet zaměstnanců se v souvislosti s rozšířením služeb zvýšil na 15 zaměstnanců v hlavním pracovním poměru.

Rok 2002 lze charakterizovat jako rok stabilizace poskytovaných služeb a stavu zaměstnanců, ve kterém byla věnována pozornost především zkvalitňování služeb a prohlubování odbornosti zaměstnanců. Počet stálých zaměstnanců se nezvýšil; přibýlo přibližně 25 zaměstnanců činných na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Rok 2003 znamenal další rozvoj služeb. Došlo k rozšíření spektra nabízených služeb o další činnosti:

- *opatrovnictví osobám*, které jsou soudně zbaveni způsobilosti k právním úkonům,
- zahájení provozu *sociálního bytu*, určeného pro osoby v nouzi nebo pro matky s dětmi v tísní,
- otevření *Kontaktního centra Krédo*, určeného občanům ohroženým drogovou závislostí,
- *aktivity zaměřené na volný čas seniorů*, maminek s dětmi i široké veřejnosti.

Ke konci roku zaměstnávala společnost již 20 zaměstnanců v pracovním poměru a kolem 30 zaměstnanců činných na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Prohloubila se rovněž spolupráce se Střední zdravotnickou školou v Šumperku, která byla realizována hlavně formou vykonávaných praxí studentek oboru ošetrovatelka – pečovatelka na domech s pečovatelskou službou.

Také **v roce 2004** došlo k zásadním změnám v poskytovaných službách. Jednalo se o zahájení činnosti *Nízkoprahového klubu pro děti a mládež*, který se zaměřil na děti a mládež s rizikovými způsoby trávení volného času ve věku 13 – 18 let; v říjnu byl nově otevřen další *Dům s pečovatelskou službou Markéta* a o měsíc později byl zahájen provoz v *Denním centru pro dospělé Matýsek*, určeného pro občany, kteří z jakéhokoliv důvodu nechtějí nebo nemohou zůstat sami ve svých domovech. Vzhledem ke značnému rozšíření služeb došlo také k *nárůstu počtu zaměstnanců* ve společnosti na 34 zaměstnanců v hlavním pracovním poměru a na 40 zaměstnanců činných na základě dohod konaných mimo pracovní poměr. Pokračovala spolupráce se Střední zdravotnickou školou v Šumperku.

Rok 2005 představoval opět určité klidové období, kdy nedošlo k žádnému dalšímu rozšíření spektra nabízených služeb. Společnost se soustředila na udržení rozsahu poskytovaných služeb a zvyšování jejich kvality. Stávající služby včetně nově zahájených služeb z předchozích období se podařilo skloubit tak, aby se vhodně doplňovaly a uspokojovaly potřeby klientů v co nejširší míře. Ke změnám v počtu zaměstnanců došlo pouze u zaměstnanců v hlavním pracovním poměru, kdy se jejich stav mírně zvýšil z 34 na 37 zaměstnanců, a to z důvodu zkvalitnění poskytovaných služeb.

V roce 2006 zůstala skladba nabízených služeb ve stejném rozsahu. Došlo k dalšímu zkvalitňování a zefektivňování poskytovaných služeb. V souvislosti s nadcházející účinností nového zákona o sociálních službách se společnost ve značné míře zaměřovala na realizaci změn vyplývajících ze zmíněného zákona, zejména na novou registraci služeb, zavádění standardů kvality poskytovaných služeb a v neposlední řadě i na přípravu společnosti na inspekce kvality poskytovaných služeb. Počet zaměstnanců se opět zvýšil, a to z 37 na 44 zaměstnanců v hlavním pracovním poměru. V počátku roku byl zahájen *projekt financovaný z Evropského sociálního fondu – Operačního programu Rozvoje lidských zdrojů a ze státního rozpočtu*, prostřednictvím Úřadu práce v Olomouci, který byl zaměřen na zaměstnávání klientů společnosti při údržbě zeleně, úklidu sídlištních ploch a dalších pomocných pracích.

Také v roce 2007 nedošlo k žádným změnám ve skladbě poskytovaných služeb nebo k jejich rozšíření. Přesto to bylo období náročné na realizaci zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který se promítl do života společností především změnami ve struktuře společnosti. Některé aktivity přestaly být typickými sociálními službami (např. mateřské centrum, sociální byty), jiné činnosti musely být rozděleny tak, že jedna část činnosti mohla být realizována jako sociální služba a druhá část jako ostatní služba, kterou bylo možno provozovat pouze na základě živnostenského oprávnění (např. kavárnička pro seniory). Změny se dotkly také organizační struktury společnosti (vznik dvou nových oddělení a začlenění jednotlivých aktivit do těchto oddělení) a personálních změn, které se dotkly především Kontaktního centra pro drogově závislé Krédo. I když nebyla skladba poskytovaných služeb rozšířena, došlo k mírnému navýšení počtu zaměstnanců ze 44 na 47 zaměstnanců v hlavním pracovním poměru a na 50 zaměstnanců činných na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. I nadále pokračovala spolupráce se Střední zdravotnickou školou v Šumperku.

V roce 2008 došlo k zásadní změně ve vedení společnosti, kdy byl s účinností od 01.05.2008 jmenován nový ředitel společnosti. Po jeho nástupu došlo k několika opatřením v personální a mzdové oblasti, která směřovala ke snížení počtu zaměstnanců, zefektivnění organizace poskytovaných služeb a k tvorbě nových interních směrnic dle platných zákonů. Počet zaměstnanců společnosti byl snížen na 34 zaměstnanců v hlavním pracovním poměru.

3.6 Charakteristika poskytovaných služeb společnosti

V současné době společnost poskytuje široké spektrum služeb, které jsou zaměřeny na rozsáhlou klientelu všech věkových kategorií, od nejmladší po nejstarší. Věkovým kategorií rámcově odpovídají i jednotlivé typy služeb. Pro názornější představu o celkové činnosti společnosti jsou uvedeny stručné charakteristiky jednotlivých pracovišť (středisek).

3.6.1 Dům pro osamělé rodiče s dětmi v tísní

Dům pro osamělé rodiče s dětmi v tísní (dále jen „DORD“) je určen matkám nebo otcům s nezletilými dětmi ve své péči, které se ocitly v nepříznivé situaci vlivem ztráty bydlení. Nabízí jim přechodné ubytování a sociální poradenství. Pomoc se nezaměřuje pouze na předchozí uvedené činnosti, ale snahou zaměstnanců je nabídnout matkám nebo otcům a jejich dětem nejrozumnější aktivity při organizaci jejich volného času a rovněž pomoc vychovatelky při plnění školních povinností. Jsou organizovány různé výlety do okolí, besídky a další aktivity. Kapacita DORDu je 14 samostatných bytů 1 + 1 při maximálním počtu 4 dětí. Byty jsou využívány na 100 %, to znamená, že jsou celoročně plně obsazeny. DORD je také členem Sdružení azylových domů ČR.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR udělilo DORDu *pověření k poskytování sociálně-právní ochrany dětí*, na základě kterého je poskytována pomoc rodičům při řešeních výchovných nebo jiných problémů, včetně poskytování poradenství při péči o dítě zdravotně postižené.

Přehled o celkových počtech ubytovaných matek s dětmi za období let 2001 – 2008 podává tabulka č. 3.1.

Tabulka č. 3.1 Počet ubytovaných matek s dětmi v období let 2001 - 2008

Roky		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Celkový počet ubytovaných	matek	28	21	26	30	34	29	41	34
	dětí	58	43	48	59	66	50	74	70

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

3.6.2 Krizový byt pro ženy

Krizový byt pro ženy slouží k okamžité pomoci ženám nebo osamělým rodičům, kteří se ocitli v krizové životní situaci, případně i v ohrožení zdraví nebo života, a nejsou schopni sami tuto situaci vyřešit. V rámci okamžitého, ovšem krátkodobého ubytování, které obvykle netrvá déle než 7 dnů, jsou poskytovány další služby – pomoc při zajištění stravování, sociální poradenství a zprostředkování kontaktu s dalšími odborníky. Krizový byt je součástí DORDu; je připraven 24 hodin denně a jedná se o samostatný jednopokojový byt, který má svůj samostatný provozní řád. Tabulka č. 3.2 názorně ukazuje počet žen s dětmi, které využily pomoci v nepříznivé životní situaci, s níž si samy nedokázaly poradit, a počet žen, které byly schopny se vrátit po překonání krize zpět do svého bydliště.

Tabulka č. 3.2 Počet žen a dětí v krizovém bytě v období let 2001 - 2008

Roky		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Celkem ubytovaných	žen	20	28	25	34	22	19	19	20
	dětí	38	54	48	46	33	31	19	28
z celkového počtu žen odešlo zpět do původního bydliště		10	10	9	12	7	7	3	4

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

3.6.3 Sociální byty

Sociální byty jsou určeny pouze uživatelům azylových služeb společnosti, tj. uživatelům služeb DORDu. Cílem je usnadnit přechod klienta z azylového ubytování na běžné bydlení a jeho začlenění mezi obyvatele města nebo obce, kam se přestěhuje po maximální délce pobytu v sociálním bytu, který představuje 1 rok. Ubytovaný již zajišťuje veškeré záležitosti, spojené s užíváním sociálního bytu – hrazení nájmu a veškerých poplatků; standardní vybavení si může doplnit vlastním nábytkem. K dispozici jsou celkem 2 byty 1+1.

3.6.4 Kontaktní centrum pro drogově závislé KRÉDO

Kontaktní centrum pro drogově závislé KRÉDO se věnuje mládeži ve věku 16 – 18 let a dospělým, ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem je snižování sociálních a zdravotních rizik, spojených se zneužíváním těchto látek, která neohrožují pouze jeho samotného, ale i okolí a celou společnost. Služby jsou poskytovány v prostorách kontaktního centra i v rámci terénního programu ve městě Šumperku. Při své činnosti spolupracují

zaměstnanci kontaktního centra s partnery uživatelů drog, rodiči a blízkými příbuznými, s pedagogy a výchovnými pracovníky na školách, stejně jako s dalšími odborníky a institucemi činnými v této oblasti. Problematika závislosti na návykových látkách je v současné době neustále aktuální téma. Z tabulky č. 3.3 vyplývá, že se počet klientů snížil v roce 2008 proti roku 2007 přibližně o 40 klientů. Zvýšil se však počet návštěv v terénu v rámci terénního programu. Ke snížení počtu klientů došlo především z důvodu odchodu dosavadních zaměstnanců, kteří zde pracovali. Nový tým zaměstnanců si během roku vytvářel důvěru mezi uživateli této služby. Významným faktorem bylo také omezení oblasti působnosti na město Šumperk z původní působnosti v rámci celého okresu Šumperk.

Tabulka č. 3.3 Počet klientů a počet návštěv v období let 2003 – 2008

Roky	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet klientů	126	184	176	246	246	204
Počet návštěv	518	1276	2225	2286	1969	2692
Počet vyměněných injekčních stříkaček	1080	3109	6183	16913	28928	10276

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

3.6.5 Nízkoprahový klub RACHOT

Nízkoprahový klub RACHOT vznikl v roce 2003 jako reakce na zhoršující se situaci v oblasti sociálně patologických jevů mezi mladými dospívajícími lidmi (např. šikana, zneužívání návykových látek, vandalismus apod.). Zaměřuje se právě na děti a mládež, přibližně ve věku 12 – 20 let, které z jakýchkoli důvodů nechtějí být nijak organizováni, účastnit se jakýchkoli pravidelných akcí, které z jejich pohledu omezují jejich svobodu. Nízkoprahový klub RACHOT se snaží poskytnout této komunitě chráněný prostor pro trávení jejich volného času, nabízí jim různé formy aktivit a současně i podporu při zvládání obtížných životních situací. Nabídka aktivit je vytvořena na základě zájmů dětí a mládeže navštěvující tento klub a veškeré tyto aktivity jsou zcela dobrovolné za podmínky dodržování stanovených pravidel, která spočívají především ve slušném chování bez konfliktů a respektování ostatních účastníků klubu. V roce 2007 navštěvovalo klub 168 uživatelů. Mimo tyto aktivity jsou pořádány interaktivní besedy na téma protidrogové prevence pro žáky základních škol, studenty středních škol a pedagogy v Šumperku i okolí. V roce 2007 bylo uspořádáno 65 besed ve 20 školách, kterých se účastnilo celkem 1 434 žáků.

Nízkoprahový klub RACHOT získal od MPSV ČR pověření k poskytování sociálně-právní ochrany dětí, stejně jako DORD.

3.6.6 Domy zvláštního určení

Domy zvláštního určení jsou provozovány městem Šumperkem, v nichž společnost zajišťuje pečovatelskou službu. Dříve tj. před účinností zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, byly označovány jako domy s pečovatelskou službou, což veřejnost takto vnímá dodnes. Nejedná se tedy o zařízení ústavní péče, ale jsou to v podstatě nájemní byty, které jsou přidělovány lidem, převážně seniorům, kteří potřebují pečovatelskou službu. Tyto byty jsou určeny i občanům, kteří jsou sice soběstační, ale jejich zhoršený zdravotní stav vyžaduje pomoc druhého člověka. Nabídka služeb zde představuje souhrn pečovatelských, poradenských a dalších podpůrných služeb (například různé vzdělávací a motivační programy). V neposlední řadě mají obyvatelé domů zvláštního určení možnost aktivně trávit svůj volný čas účastí na organizovaných výletech do okolí, návštěvou kulturních zařízení (kina, divadla), návštěvou krytého léčebného bazénu v Lázních Velké Losiny, účastí na besedách pořádaných přímo v těchto domech, případně na jiných akcích. Neocenitelnou pomocí je rovněž dobrovolná činnost studentek Střední zdravotnické školy v Šumperku. Společnost zabezpečuje provoz celkem tří Domů zvláštního určení – Tereza, Alžběta a Markéta. Celkem je v těchto domech 104 bytů různé velikosti, z toho 12 bytů je bezbariérových. O umístění jednotlivých žadatelů rozhoduje Rada města Šumperka na základě doporučení odboru sociálních věcí Městského úřadu Šumperk. Od roku 2004 je společnost členem České asociace pečovatelské služby.

**Tabulka č. 3.4 Počet obyvatel domů s PS a celkový počet úkonů pečovatelské služby
v letech 2000 - 2008**

Roky	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet obyvatel DPS	76	76	76	76	116	117	113	113	124
Počet úkonů	4145	9982	8655	9273	10071	13584	16695	19736	28676

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

Přehled o počtech obyvatel domů zvláštního určení, včetně celkového počtu provedených úkonů poskytuje tabulka č. 3.4. Z tabulky vyplývá, že počet pečovatelských úkonů rok od roku narůstá. Nabídkou jsou základní pečovatelské úkony jako nákup, dovoz a příprava jídla; úklid; praní, žehlení a drobné opravy prádla; pedikúra; práce spojené s udržováním domácnosti; mimo to jsou poskytovány obyvatelům domů zvláštního určení běžné úkony osobní hygieny a jednoduché ošetrovatelské úkony.

3.6.7 Středisko osobní hygieny

Středisko osobní hygieny poskytuje služby nejen seniorům, zdravotně postiženým občanům a sociálně potřebným občanům, ale i široké veřejnosti. Nabízí možnost osobní hygieny, medicínální pedikúru a praní drobného osobního prádla pro první skupinu klientů a pro širokou veřejnost jsou určeny služby pedikérské a kosmetické, jako například suchá (medicínální) pedikúra, prodej léčebné kosmetiky k péči o nohy, možnost využití masážního křesla a jiné.

Tabulka č. 3.5 Počet klientů Střediska osobní hygieny a počet úkonů

Roky	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet klientů	220	262	274	289	266	296	201	203	5
Celkový počet úkonů	2161	1892	1659	1823	1808	1880	1458	619	46

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

Z tabulky č. 3.5 je zřejmé, že v posledních třech letech ubylo klientů a současně se také snížil počet provedených úkonů v roce 2007 o více jak 50 % proti roku 2006. V roce 2008 došlo k zásadní změně v provozování střediska osobní hygieny. Nízký počet klientů z řad veřejnosti, jehož příčinou byla velká vzdálenost poskytované služby, rozhodl o umístění střediska osobní hygieny na Dům zvláštního určení Markéta. Z ekonomického hlediska byla ukončena služba poskytování pedikérských služeb pro veřejnost.

3.6.8 Informační středisko pro seniory a půjčovna kompenzačních pomůcek

Zmíněné středisko poskytuje informace o pečovatelské službě, sociálních dávkách a dalších informacích ze sociální oblasti; pomoc při vyřizování konkrétních záležitostí při jednání s různými institucemi i pomoc při navazování kontaktů v přirozeném i společenském prostředí seniorů a občanů se zdravotním postižením. Zvláštní důraz je kladen na kvalitu této služby a dodržování lidských práv a svobod klientů při respektování jejich důstojnosti a samostatnosti. Kromě poskytování informací zahrnuje tato služba pomoc při výběru kompenzačních pomůcek a jejich vyzkoušení nebo zapůjčení. Kompenzační pomůcky (např. chodítka, sedačky do sprchy a vany, nástavec na WC, polohovací postel, antidekubitní matrace, mechanické vozíky apod.) pomáhají zlepšovat kvalitu života nebo podmínek rekonvalescence a domácí léčby, a to jak osobám, které je užívají, tak usnadňují péči pečujícím osobám. Informační centrum je vedeno jako chráněné pracoviště, kde je zaměstnán pracovník se zdravotním postižením.

3.6.9 Klub důchodců a kavárnička pro seniory

Klub důchodců poskytuje zájmové, vzdělávací a volnočasové aktivity seniorům a umožňuje jim aktivně prožívat jejich volný čas ve společnosti svých vrstevníků. Kromě různých besed, přednášek a společenských her jsou poskytovány další služby, a to v souladu s platným ceníkem společnosti. Jedná se především o různé výlety, návštěvy divadel, návštěvu plaveckého bazénu, pořádání tanečního odpoledne pro seniory a další akce.

Kavárnička pro seniory nabízí příjemné posezení v bezbariérovém a nekuřáckém prostředí s občerstvením, kde se konají zajímavé besedy a přednášky, výstavy a hudební posezení, a to nejen pro seniory, ale i pro širokou veřejnost. V neposlední řadě je návštěvníkům umožněn přístup na internet.

3.6.10 Denní centrum pro dospělé MATÝSEK

Denní centrum pro dospělé MATÝSEK je určeno seniorům a dospělým osobám se zdravotním postižením, kteří ze zdravotních, psychických nebo sociálních důvodů nemohou zůstat sami doma. Tito občané žijí jinak se svými rodinami ve společných domácnostech, ovšem členové rodiny jim nemohou věnovat celodenní péči. Denní centrum je otevřené pracoviště, proto zde nemohou pobývat osoby trpící těžkými poruchami chování nebo osoby upoutané trvale na lůžko. Cílem této služby je kromě pomoci rodinám v péči o člena rodiny také podpora a rozvoj soběstačnosti klientů, a tím oddálení případné ústavní

péče. Služba je zajišťována sociální pracovníci a animátorkami, které klientům pomáhají při běžných denních úkonech, celodenním stravování a zaměřují se na procvičování paměti a myšlení, zdravotní tělocvik a výtvarné techniky, a to vždy dle zájmu a zdravotního stavu klientů.

3.6.11 Mateřské centrum BABOUČEK

Mimo oddělení sociální prevence a oddělení služeb pro seniory stojí samostatně Mateřské centrum BABOUČEK, spadající přímo do řídicí pravomoci ředitele společnosti. Nabízí prostor, který mohou využít matky s dětmi na rodičovské dovolené k aktivnímu odpočinku. Děti se zde mohou setkat se svými vrstevníky a rozvíjet své schopnosti i dovednosti při nejrůznějších hrách. V neposlední řadě tu dochází i k výměně zkušeností mezi rodiči dětí v oblasti péče o dítě a jeho výchovy.

3.6.12 Ubytovna na Zábřežské

V ubytovně je celkem 24 lůžek ve 4 obytných buňkách a 10 pokojích. Společenská místnost, sušárna prádla a kuchyňka je určena pro všechny obyvatele ubytovny. Původně byla registrována jako azylové bydlení. Od 01.01.2008 byla registrace na Krajském úřadu Olomouckého kraje zrušena a slouží jako komerční ubytovna. Není tedy sociální službou, ale je provozována v rámci doplňkové činnosti. Klientela se skládá především z neplatičů nájemného v obecních bytech, kteří byli většinou soudně vystěhováni; občané s omezenou způsobilostí k právním úkonům, u nichž bylo město Šumperk ustanoveno opatrovníkem, nebo osoby, které této způsobilosti byly zcela zbaveni.

4 ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ OBECNĚ PROSPĚŠNÉ SPOLEČNOSTI

S pojmem hospodaření souvisí pojem ekonomika a řízení organizace. Zahrnuje jednotlivé činnosti, jako jsou plánování, fundraising, organizace, komunikace, řízení a rozhodování, dále odměňování a investice. Podmínkou úspěšného hospodaření organizace je optimální skloubení všech činností a spolupráce na jednotlivých stupních řízení. V podstatě lze říci, že obdobně by to mělo fungovat u NNO. Ve společnosti PONTIS Šumperk o.p.s. je většina těchto činností vykonávána ředitelem společnosti. Přitom úzce spolupracuje s ekonomickým úsekem, který zajišťuje veškeré činnosti spojené s finančními toky společnosti, zabezpečuje veškeré činnosti spojené s vedením účetnictví, evidencí majetku, pořízeného společností a zabezpečuje odměňování zaměstnanců.

4.1 Financování a finanční zdroje společnosti

Činnost společnosti je úzce spojena s financemi, tzn. jejich získáváním, pohybem a efektivním užitkem. *Do konce roku 2006* byl systém financování sociálních služeb založen na poskytování účelově určených finančních prostředků ze státního rozpočtu. Tyto zdroje byly následně přerozdělovány prostřednictvím rozpočtů krajů nebo obcí až k přímému poskytovateli těchto služeb a byly určeny na zabezpečení financování provozních nákladů poskytovaných sociálních služeb. Zákon o sociálních službách zásadním způsobem změnil *od roku 2007* tento způsob financování. Dotace ze státního rozpočtu jsou poskytovány na financování běžných výdajů na poskytování sociálních služeb, ale jsou určeny pouze registrovaným poskytovatelům těchto služeb, které jsou současně v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje.

Provoz a hlavní činnost společnosti je financována z několika zdrojů, proto se v tomto případě hovoří o vícezdrojovém financování. Každoročně je řešena otázka celkové potřeby finančních prostředků na zajištění provozu a financování poskytovaných sociálních služeb, tj. kolik finančních prostředků je k dispozici z vlastních zdrojů a kolik finančních prostředků je nutno zajistit z cizích zdrojů. Na základě těchto informací jsou zpracovávány projekty na získání finančních prostředků z veřejných zdrojů, případně finanční prostředky z fondů EU.

4.1.1. Dotace a veřejná finanční podpora

Dotace a veřejná finanční podpora tvoří největší část z celkových finančních zdrojů. Stěžejním donátorem na provoz a činnost společnosti je státní správa a místní samospráva. Přitom je třeba podotknout, že ze strany státu dochází k financování pouze těch veřejných služeb, na jejichž zajišťování má zájem. K tomuto účelu jsou vyhlašovány různé dotační programy, kdy společnost dle vybraného programu a v rámci zadaných podmínek zpracuje projekt včetně finanční náročnosti jeho realizace.

Krajský úřad Olomouckého kraje na základě žádosti poskytuje společnosti každoročně dotaci v rámci Programu podpory v oblasti protidrogové prevence na činnost kontaktního nízkoprahového centra pro drogově závislé KRÉDO. Současně přiznává účelově vázané finanční prostředky ze státního rozpočtu v rámci tzv. městského programu, který je určen nejvíce zatíženým lokalitám trestnou činností (města Olomouc, Přerov, Prostějov a Šumperk). Tyto finanční prostředky byly použity na výdaje spojené s realizací programu prevence kriminality v nízkoprahovém centru RACHOT. Kromě uvedených účelových prostředků byly společnosti poskytnuty finanční prostředky v rámci dotačních programů pro NNO na zajištění provozu DPS, denního centra pro dospělé a další součástí společnosti, a to v roce 2005 (tj. cca 1,8 % z celkového objemu finančních prostředků na dotace NNO) a v roce 2006 (tj. cca 2 % z celkového objemu dotací pro NNO Olomouckého kraje).

Město Šumperk a MPSV ČR poskytují společnosti dotace na provoz. Finanční dotace *MZ ČR* jsou určeny na činnost kontaktního centra pro drogově závislé KRÉDO, *MS ČR* poskytuje dotaci na probační program, *MŠMT ČR a MK ČR* přidělují dotace na činnost nízkoprahového centra RACHOT. *Úřad práce Šumperk* poskytuje příspěvek v souvislosti se zaměstnáváním pracovníka se zdravotním postižením. Finanční dotace od *Úřadu práce Olomouc* byla poskytnuta na realizaci projektu z Evropského sociálního fondu – Operačního programu Rozvoje lidských zdrojů a ze státního rozpočtu. Projekt umožňoval zaměstnávání uživatelů služeb společnosti při údržbě zeleně, úklidu sídlištních ploch a dalších pomocných pracích.

Přehled o poskytnutých dotacích ve sledovaném období 2003 až 2007 poskytuje tabulka č. 4.1.

Tabulka č. 4.1 Přijaté provozní dotace v letech 2003 – 2007

Poskytovatel dotace	Přijaté dotace v jednotlivých letech									
	2003		2004		2005		2006		2007	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
město Šumperk	1 960	45,2	2 891,3	46,9	2 941	39,5	3 784	41,1	3 663	36,7
KÚ Olomouckého kraje	-	-	358,9	5,8	1 595	21,4	890	9,7	386	3,9
obce	25	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-
ÚP Olomouc	-	-	-	-	-	-	845	9,2	1 016	10,2
ÚP Šumperk	89	2,1	365,6	5,9	346	4,7	99	1,1	186	1,9
MPSV ČR	2 216	51,1	1 570,2	25,4	1 618	21,8	3 439	37,3	4 558	45,7
Úřad vlády	-	-	386	6,3	575	7,7	-	-	-	-
MI ČR	-	-	190	3,1	-	-	-	-	-	-
MO ČR	44	1	60	1	-	-	-	-	-	-
MZ ČR	-	-	328	5,3	265	3,6	82	0,9	40	0,4
MS ČR	-	-	-	-	-	-	-	-	61	0,6
MŠMT ČR	-	-	21	0,3	97	1,3	60	0,6	50	0,5
MK ČR	-	-	-	-	-	-	10	0,1	10	0,1
CELKEM	4 334	100	6 171	100	7 437	100	9 209	100	9 970	100

* uvedené % je vyjádřením z celkového objemu přijatých dotací

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

Z tabulky č. 4.1 je patrné, že nejvyšší dotace byly v celém sledovaném období poskytovány ze dvou hlavních zdrojů, kterými bylo MPSV ČR a město Šumperk, z titulu zakladatele společnosti a tak trochu i garanta za poskytování sociálních služeb ve městě Šumperku. V roce 2006 byl společnosti poskytnut v rámci dotace z rozpočtu města Šumperka investiční příspěvek na pořízení automobilu ve výši 300 tis. Kč na základě uzavřené smlouvy o přidělení finančních prostředků ze dne 03.02.2006.

Na základě podaných projektů byly společnosti poskytnuty *účelové finanční prostředky v rámci veřejné finanční podpory města Šumperka*. V roce 2003 činila celková částka 15 tis. Kč na realizaci dvou projektů: jeden grant ve výši 9 tis. Kč byl poskytnut na zpracování Adresáře poskytovatelů sociálních služeb ve městě Šumperku a druhý grant ve výši 6 tis. Kč byl poskytnut na zabezpečení V. šumperských adventních koncertů. V roce 2005 obdržela společnost finanční podporu v celkové výši 19 tis. Kč rovněž na realizaci dvou projektů, a to na akci „Diskotéky bez alkoholu pro šumperské teenagery“ a na akci „Série kulturně – informačních akcí s protidrogovou tematikou“. Nakonec však jmenované akce nebyly

uskutečněny, a proto byly účelově poskytnuté finanční prostředky vráceny zpět do rozpočtu města Šumperka.²²

4.1.2 Dary a příspěvky fyzických a právnických osob

Dalším zdrojem finančních prostředků na provoz a činnost společnosti jsou dary a příspěvky FO a PO. Mezi těmito dárci jsou kromě nadací i obce a města, jmenovitě např. město Uničov, město Mohelnice, město Zábřeh, obec Rapotín a obec Velké Losiny. Ve většině případů se jedná o neúčelové dary a příspěvky, kterými jsou hrazeny jednotlivé výdaje a náklady v souvislosti s provozem společnosti. Přehled o darech a příspěvcích podává tabulka č. 4.2.

Tabulka č. 4.2 Přijaté dary a příspěvky FO a PO v letech 2003 – 2007 (v tis. Kč)

Dárce	Jednotlivé roky					Celkem
	2003	2004	2005	2006	2007	
sbírka „Zasukované tkaničky“	-	-	-	28	5	33
Nadace VIA	-	-	-	17	-	17
Nadace Eurotel	-	-	300	-	-	300
Nadace Zdraví pro Moravu	-	-	20	-	-	20
Nadace rozvoje občanské společnosti – Pomozte dětem	116	63,3	93	96	42	410,3
obce a města	-	5	20	-	167	192
příspěvky obyvatel DPS	-	870	-	-	-	870
ostatní dary	5	19,7	166	118	110	418,7
CELKEM	121	958	599	259	324	2861

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

Z tabulky je zjevné, že stabilním zdrojem finančních příspěvků je Nadace rozvoje občanské společnosti (dále jen „NROS“). Společnost PONTIS Šumperk o.p.s. je zapojena do sbírkové akce České televize a NROS s názvem „Pomozte dětem!“ již od roku 2000. V kavárničce pro seniory je umístěna „sbírková kasička“, kde mají zájemci možnost přispět zvolenou částkou, která bude dále určena na pomoc pro znevýhodněné a ohrožené děti do 18 let žijící v České republice. V průběhu své existence zorganizovala společnost sama veřejnou sbírku

²² město Šumperk, *Granty a dotace*. Městský úřad Šumperk [online]. [cit. 2009-04-10]. Dostupné na [www: http://www.sumperk.cz/cs/mestsky-urad-sumperk/granty-a-dotace.html](http://www.sumperk.cz/cs/mestsky-urad-sumperk/granty-a-dotace.html)

v rámci šumperských adventních koncertů, kde se veřejnosti představily neziskové organizace působící v sociální a zdravotní oblasti. Vybraný obnos byl rozdělen mezi zúčastněné neziskové organizace.

Z pohledu financování společnosti je možno konstatovat, že společnost využívá na zajištění provozu i poskytovaných služeb finanční prostředky z různých zdrojů. Jednotlivé dotace a příspěvky jsou vždy použity v souladu s účelem, na nějž byly poskytnuty a většinou byly vyčerpány v plné výši.

4.2 Účetnictví společnosti

Každá účetní jednotka je povinna vést účetnictví podle platné legislativy. Společnost účtuje v soustavě podvojného účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví. Současně nelze neopomenout některá ustanovení zákona o obecně prospěšných společnostech, týkající se hospodaření.²³

Společnost od svého vzniku až do roku 2008 vedla účetnictví tzv. dodavatelským způsobem, tj. dle uzavřené mandátní smlouvy o zpracování účetnictví externí fyzickou osobou. Od roku 2008 je tato činnost zajišťována interním způsobem, tzn., že zpracováním účetnictví, včetně dalších ekonomických prací, je pověřen zaměstnanec společnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že externí ekonom byl ve společnosti přítomen pouze 12,5 hodiny týdně, jeví se každodenní přítomnosti ekonoma ve společnosti jednoznačně jako přínos pro společnost s ohledem na operativnost, snadnější a rychlejší přístup ředitele i správních orgánů k požadovaným informacím. Byly odstraněny případné nesrovnalosti a komplikace v ekonomickém rozhodování managementu společnosti. Při srovnání nákladů vynaložených v souvislosti s mandátní smlouvou a stávající mzdou stálého ekonoma vychází z ekonomického hlediska úsporněji zaměstnání ekonoma v pracovním poměru u společnosti cca o 20 %. Uvedená výše úspory zahrnuje pouze finanční hledisko této změny. Nevyčíslitelným přínosem je však možnost každodenní komunikace a operativní řešení jednotlivých problémů s ekonomem společnosti.

²³ § 17 až § 22 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů

Vzhledem ke skutečnosti, že společnost je příjemcem dotací jak ze státního rozpočtu, tak z rozpočtů obce a kraje, musí být *roční účetní závěrka ověřena auditorem*. Společnost tuto zákonnou povinnost plní²⁴ a účetní závěrka je každý rok ověřena auditorem. Za sledované období nebyly dle zprávy nezávislého auditora shledány nedostatky a závady, které by zkreslovaly hospodářský výsledek. Zpráva o provedeném auditu neobsahovala výhrady k postupu při hospodaření společnosti.

Dalším povinným úkonem souvisejícím s ukončením hospodářského roku je vypracování a zveřejnění *výroční zprávy* společnosti dle platného zákona,²⁵ který jednoznačně vymezuje náležitosti výroční zprávy a termíny jejího zpracování a zveřejnění. Statut společnosti v článku V. stanoví termín zpracování výroční zprávy o činnosti a hospodaření do 30. dubna následujícího roku.

4.3 Majetek společnosti

Společnost potřebuje ke své činnosti majetek. Občanský zákoník²⁶ definuje majetek jako věci a práva; věci pak dále člení na movité a nemovité (pozemky a stavby). Pro řízení společnosti je třeba znát přesné informace o výši a skladbě majetku a jeho zdrojích krytí. Majetek lze členit z různých pohledů. Nejdůležitější je účetní hledisko, které člení majetek podle druhu (aktiva) a podle zdrojů krytí (pasiva).

Aktiva společnosti tvoří *dlouhodobý hmotný majetek* a oprávky k němu jako stálá aktiva; současně společnost vykazuje oběžná aktiva, která představují zásoby (zboží pro Kavárničku pro seniory), pohledávky (z nich převažují poskytnuté provozní zálohy na energie) a finanční majetek (peníze v pokladně, ceniny a bankovní účty). Dlouhodobý nehmotný majetek společnost nemá.

Pasiva společnosti tvoří vlastní zdroje a cizí zdroje. *Vlastní zdroje* jsou představovány položkami: vlastní jmění a výsledek hospodaření (v posledních 4 letech končí hospodaření společnosti ztrátou, která snižuje vlastní jmění společnosti cca o 50 %). *Cizí zdroje* zahrnují krátkodobé závazky (vůči dodavatelům, vůči zaměstnancům, vůči institucím sociálního zabezpečení a VZP a dohadné účty pasívní). Na dohadných účtech pasívních jsou evidovány

²⁴ § 19 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech

²⁵ § 20 a § 21 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech

²⁶ § 119 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

odhadnuté budoucí platby na nájemné, na audit hospodaření a spotřebovaný drobný materiál, což činí cca 40 % cizích zdrojů. Přestože společnost hospodaří v posledních letech se ztrátou, nesplácí žádný úvěr nebo půjčku od bankovního ústavu.

Tabulka č. 4.3 Struktura aktiv a pasiv společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.

Jednotlivé položky aktiv a pasiv	ROKY	
	2006	2007
AKTIVA		
Dlouhodobý majetek celkem	1011	934
V tom:		
DHM	1411	1411
Oprávky k DHM	-400	-477
Krátkodobý majetek celkem	1521	1018
V tom:		
Zásoby	16	13
Pohledávky	1158	822
Krátkodobý finanční majetek	347	179
Náklady příštích období	0	4
Aktiva celkem	2532	1952
PASIVA		
Vlastní zdroje celkem	420	395
V tom:		
Vlastní jmění	866	866
Výsledek hospodaření	-446	-471
Cizí zdroje celkem	2112	1557
V tom:		
Dodavatelé	115	313
Zaměstnanci	406	466
Závazky k institucím soc. zabezpečení a VZP	330	189
Ostatní závazky	383	28
Dohadné účty pasivní	786	561
Výnosy příštích období	92	0
Pasiva celkem	2532	1952

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

Značnou ekonomickou nevýhodou společnosti je, že nevlastní žádné **nemovitosti** (budovy a pozemky). Nepříjemným důsledkem tohoto stavu je pravidelná platba nájemného z pronajatých budov, které jsou majetkem města Šumperka, současně s platbami za energie. V majetku města jsou budovy všech domů zvláštního určení, budova střediska osobní hygieny²⁷, budovy DORD, informačního střediska, nízkoprahového centra RACHOT, budova ubytovny a místností ve Společenském středisku Sever, kde sídlí ředitelství společnosti, Klub důchodců a Mateřské centrum Babouček. V měsíčním nájmu jsou různě u jednotlivých středisek zahrnuty náklady na vytápění, teplou vodu, vodné a stočné, elektrickou energii

²⁷ v případě budovy střediska osobní hygieny došlo ke změně v roce 2008 - přemístění střediska na dům zvláštního určení Markéta a zařazení poskytované osobní hygieny mezi sociální služby

a vlastní nájem. *Celkové náklady činí 77 917 Kč měsíčně.* Jednotlivá střediska se podílejí na celkových nákladech určitým podílem:

- středisko osobní hygieny	3 674 Kč	(+ platby za telefon)
- DPS Markéta	15 567 Kč	(+ nájem nástěnky)
- DPS Alžběta	11 872 Kč	
- DPS Tereza	3 774 Kč	
- DORD	5 939 Kč	(+ zálohy - voda, elektřina)
- Informační středisko služeb	1 799 Kč	
- místnosti Spol. střediska Sever	25 214 Kč	(+ platby - telefon, televize)
- Nízkoprahový klub RACHOT	6 939 Kč	(+ platby - telefon, plyn)
- Ubytovna na Zábřežské	3 139 Kč	(+ platby – voda, elektřina)

Kromě uvedených částek na nájemné a energie hradí společnost ze svého rozpočtu náklady na drobné opravy, a to u některých budov do výše 10 000,- Kč na 1 opravu (Středisko osobní hygieny, DPS Tereza, DORD, ubytovna na Zábřežské) a v ostatních případech do výše 20 000,- Kč na 1 opravu (DPS Alžběta a Markéta, Společenské středisko Sever, Nízkoprahový klub Rachot).

V případě budovy, kde je umístěno *Kontaktní centrum pro drogově závislé KRÉDO*, je nájemné poukazováno fyzické osobě ve výši 12500,- Kč měsíčně. Kromě této částky je společností hrazena měsíční záloha na elektřinu ve výši 4 520,- Kč. *Celkové měsíční náklady tedy činí 17 032,- Kč.*

Dlouhodobý hmotný majetek společnosti představují samostatné movité věci (např. automobily, schodolez, apod.) a drobný hmotný dlouhodobý majetek (např. vybavení bytů – stoly, židle, skříně, postele, lednice, televize, počítače, mechanické vozíky, chodítka, pračky, sušáky apod.). Výše opravěk k danému majetku není roven vykazované účetní hodnotě dlouhodobého hmotného majetku. Tento rozdíl představují poskytnuté investiční dotace na pořízení majetku, který se ve společnosti neodepisuje. Většinou jej představují dary a majetek pořízený z příspěvků právnických osob a nadací.

Ve společnosti je tedy evidován majetek:

- *dlouhodobý majetek neodepisovaný:*
 - drobný dlouhodobý majetek v celkové výši 89 610,00 Kč (vybavení bytů, nábytek, herny pro děti na DORD; počítač, vysavač, ubrusy a závěsy pro ostatní střediska)

- samostatné movité věci a soubory s hodnotou na 40 tis. Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok v celkové výši 530 346,40 Kč (osobní automobily, počítač, vysokootáčková fréza, schodolez)
- *dlouhodobý majetek odepisovaný:*
 - samostatné movité věci a soubory, pořízené z rozpočtu společnosti v celkové výši 309 240,00 Kč za období let 2000 – 2005 (myčka, automobil)
 - samostatné movité věci a soubory, pořízené v roce 2008 v celkové hodnotě 454 437,00 Kč (server s příslušenství, automobil Renault Kangoo)

Společnost každoročně sestavuje **rozpočet** jako vyrovnaný (příjmy se rovnají výdajům). *Rozpočtované výdaje* se týkají osobních nákladů, které jsou nejvyšší výdajovou položkou, přibližně 65 % celkových výdajů (mzdy zaměstnanců, odvody zákonného pojištění), materiálových nákladů (zboží, kancelářské potřeby, vybavení DDHM, pohonné hmoty), nemateriálových nákladů, cca 24 % celkových výdajů (energie, opravy a údržba, ostatní služby) a dalších provozních nákladů (daně a poplatky, telekomunikace, stravenky).

Poněkud problematictější je *rozpočtování příjmů* společnosti. Vlastním zdrojem příjmů společnosti jsou příjmy za služby a v malé míře přijaté úroky (přibližně 24 %). Stežejními zdroji financování výdajů společnosti jsou cizí zdroje, tzn. příjmy z dotací a příspěvků státu, obcí, fyzických a právnických osob. Převážná většina dotací je poskytována na základě zpracovaného a předloženého projektu v rámci vyhlášeného dotačního programu. Tento zdroj financování má však svá negativa. Nelze předem určit, zda předložený projekt bude schválen a v jaké výši bude ze strany poskytovatele přiznána dotace (příspěvek). Proto se společnost při plánování zdrojů financování výdajů spoléhá na pravidelné poskytovatele (dárce) finančních prostředků a předpokládané výše dotací nebo příspěvků zahrnuje do rozpočtu na stranu příjmů. Nesoulad mezi přiznáním dotace a faktickým poskytnutím finančních prostředků, negativně ovlivňuje financování výdajů společnosti a dochází tak k opožděným úhradám závazků.

4.4 Náklady a výnosy společnosti

Výnosy společnosti jsou tvořeny převážně dotacemi a příspěvky, tj. cizími zdroji financování, což představuje 76 % celkových výnosů společnosti. Zbylých 24 % tvoří tržby z prodeje služeb a tržby z prodaného zboží (občerstvení v Kavárničce pro seniory).

Náklady společnosti se vztahují k samotnému provozu a k poskytovaným službám. Přibližně 82 % z celkových nákladů společnosti tvoří osobní náklady a ostatní služby. Osobní náklady (mzdy zaměstnanců a platby sociálního a zdravotního pojištění) se podílejí na nákladech zhruba 60 % a ostatní služby (platby nájemného, platby za telefony, mobilní služby a další ekonomické služby spojené s provozem) tvoří přibližně 22 % z celkových nákladů. Vývoj nákladů a výnosů společnosti v jednotlivých letech 2003 – 2007 zobrazuje tabulka č. 4.4.

Tabulka č. 4.4 Náklady a výnosy společnosti PONTIS o.p.s. Šumperk

Ukazatel	Jednotlivé roky (v tis. Kč)				
	2003	2004	2005	2006	2007
Spotřeba materiálu	629	1716	811	843	911
Spotřeba energie	445	492	596	753	807
Prodané zboží	104	116	124	157	139
Opravy a udržování	20	119	196	288	328
Cestovné	41	41	64	88	47
Náklady na reprezentaci	5	11	6	8	5
Ostatní služby	928	1749	1988	2638	3006
Osobní náklady	3531	5253	6625	7566	8236
Daně a poplatky	1		10	16	4
Ostatní pokuty a penále	1	1	1	19	12
Jiné ostatní náklady	66	47	30	66	64
Odpisy	0	38	77	77	77
Náklady celkem	5979	9 583	10 528	12 519	13 636
Tržby z prodeje služeb	1315	2168	2180	2736	3067
Tržby za prodané zboží	177	198	234	268	244
Jiné ostatní výnosy	183	35	17	41	7
Přijaté příspěvky (dary)		958	599	259	324
Provozní dotace	4334	6171	7437	9209	9970
Výnosy celkem	6 009	9 530	10 467	12 513	13 612
HV (před i po zdanění)	30	- 53	- 61	- 6	- 24

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

Z tabulky č. 4.4 je patrné, že ve sledovaném období byl kladný hospodářský výsledek vykázán pouze v roce 2003 a od roku 2004 vykazuje společnost neustále ztrátu. Celková neuhrazená ztráta společnosti narůstala již od roku 1999, tzn., že od počátku vzniku

společnosti docházelo ke zpětným úhradám závazků z rozpočtu následujícího roku. Tento postup výrazně narušil celý systém financování společnosti. Přesto, že se společnost snažila každoročně zpracovávat vyrovnaný rozpočet příjmů a výdajů, nebylo s těmito závazky v rozpočtu počítáno. Docházelo tak v počátku roku k platební neschopnosti společnosti, což mělo vliv na včasné uhrazování faktur a záloh na energie. V souvislosti s provedenou kontrolou účetnictví a se změnami ve funkcích ředitele a ekonoma společnosti bylo odsouhlaseno zastupitelstvem města Šumperka (zakladatelem společnosti PONTIS) navýšení příspěvku na činnost v roce 2008 o 1 205 tis. Kč, a to především k vyrovnaní neuhrazené ztráty z předchozích let a dalších závazků. Finanční spoluúčast společnosti činila cca 400 tis. Kč.

Náklady ve sledovaném období rok od roku rostly, hlavně v oblasti osobních nákladů (cca 2,3 krát proti roku 2003) a ostatních služeb (platby za energie, nájemné, atd. - cca 3,2 krát proti roku 2003) a jsou nejvyššími nákladovými položkami společnosti. Naproti tomu příspěvek města Šumperka, coby zakladatele společnosti, se zvyšoval v jednotlivých letech jen mírně; v roce 2007 bylo navýšení proti roku 2003 (tj. v období 5 let) přibližně dvojnásobné. V tomto směru by bylo vhodné na další období příspěvek města Šumperka výrazněji navýšit.

4.5 Lidské zdroje

Lidské zdroje jsou specifickou činností, která se zabývá řízením lidského kapitálu v organizaci, tj. řízením zaměstnanců jako celku. Do této oblasti spadají různé činnosti jako např. plánování lidských zdrojů, získávání a výběr zaměstnanců, vzdělávání a rozvoj zaměstnanců, odměňování a zaměstnanecké benefity, personální administrativa a mzdové účetnictví.

Jednotlivé NNO se liší počtem zaměstnanců, případně dobrovolníků. Podle těchto údajů lze odhadnout velikost organizace. Nejvyšší počty zaměstnanců pracují právě v těch NNO, jejichž hlavní činností je poskytování sociálních služeb.

Společnost PONTIS Šumperk o.p.s. lze zařadit velikostně mezi středně velkou neziskovou organizaci vzhledem k počtu zaměstnanců. Zaměstnávání osob ve společnosti probíhá obdobně jako v kterékoli jiné organizaci. Pracovněprávní vztahy se řídí obecnými *pracovně právními předpisy*, především zákoníkem práce²⁸, zákonem o sociálních službách²⁹ a zákon

²⁸ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

o zaměstnanosti³⁰. Nelze opomenout ani interní směrnice společnosti, vztahující se k této oblasti, a to organizační řád, pracovní řád a mzdový řád.

Pro zaměstnance, pracující v sociálních službách (tedy i pro zaměstnance společnosti), je povinností při své práci zachovávat *mlčenlivost*³¹ o údajích osob, kterým jsou poskytovány sociální služby. Jedná se o zvlášť citlivou oblast, která je chráněna zákonem o ochraně osobních údajů.

4.5.1 Vývoj počtu zaměstnanců společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.

S rozvojem služeb, poskytovaných společností, docházelo k nárůstu počtu zaměstnanců, potřebných k zabezpečování těchto služeb a zákonitě také k nárůstu mzdových nákladů a ostatních osobních nákladů společnosti. V roce 1999 měla společnost jednoho zaměstnance, který zabezpečoval tzv. „rozjezd“ společnosti. S přibývajícimi službami, poskytovanými v souladu s posláním společnosti, rostl i počet zaměstnanců. Nejvyšší počet zaměstnanců zaznamenal rok 2007, kdy ve společnosti pracovalo celkem 47 zaměstnanců v pracovním poměru a 50 pracovníků v rámci dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce využívá společnost k zajištění poskytované služby či jiné práce v případě krátkodobé nepřítomnosti kmenového zaměstnance, např. v době čerpání řádné dovolené, pracovní neschopnosti nebo jiné překážce na jeho straně. Počty zaměstnanců jsou zpracovány v tabulce č. 4.5.

Tabulka č. 4.5 Počty zaměstnanců ve společnosti PONTIS Šumperk o.p.s. (2003 – 2008)

Počty zaměstnanců	Jednotlivé roky					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
pracovní poměr	20	34	37	44	47	34
dohody o pracích mimo pracovní poměr	35	42	35	40	50	45

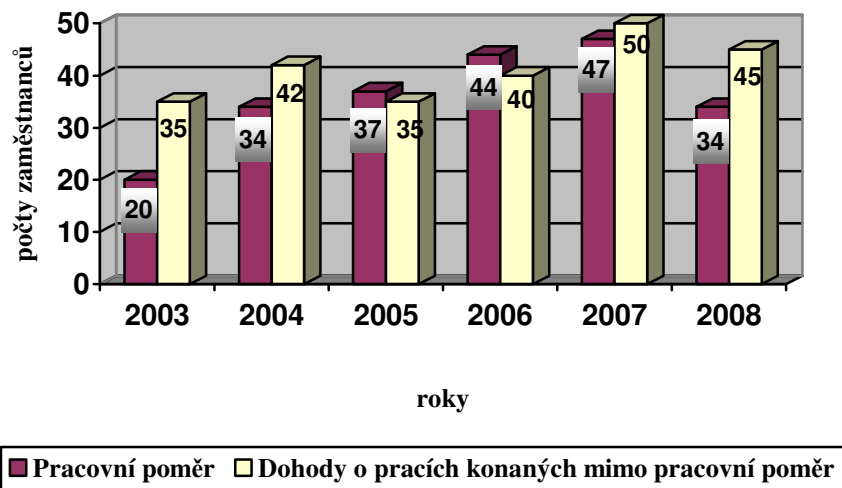
Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

²⁹ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

³⁰ Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

³¹ § 100 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Graf č. 4.1 Grafické znázornění vývoje počtu zaměstnanců společnosti PONTIS o.p.s. Šumperk v letech 2003 - 2008

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

I když nedocházelo prakticky od roku 2005 k rozšiřování poskytovaných služeb, počet zaměstnanců (v souvislosti s tím i mzdové náklady) neustále stoupal. Tato skutečnost přiměla vedení společnosti k prověření organizace jednotlivých činností a náplní práce ve snaze změnit organizační strukturu společnosti takovým způsobem, aby došlo současně k zefektivnění a zkvalitnění poskytovaných služeb na jednotlivých úsecích. Výsledek této mzdové a funkční inventury se projevil až s nástupem nového vedení společnosti, kdy v roce 2008 došlo k redukci počtu zaměstnanců v pracovním poměru z původních 47 na stávajících 34 zaměstnanců. V současnosti odpovídá pracovní zařazení všech zaměstnanců ustanovením zákona o sociálních službách³² a organizačnímu řádu společnosti. Z 34 zaměstnanců je 29 plně odborně způsobilých k výkonu práce, která byla s nimi sjednána v pracovní smlouvě, což je 85,3 % z celkového počtu. Zbývajících 5 zaměstnanců je povinno doplnit si vzdělání absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu.³³

V současné době je složení společnosti vzhledem k profesní skladbě a dosaženému vzdělání následující:

- ředitel (VŠ);
- ekonom – personalista (VŠ);

³² § 109 - § 111 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

³³ § 110, § 116 a § 120 odst. 11 - 13 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

- administrativní pracovnice (celkem 2 pracovníci – ÚS, VŠ);
- technik – správce (ÚS);
- řidič – správce (Z);
- uklízečka (celkem 2 pracovníci – ÚS, SV);
- vedoucí oddělení (celkem 2 pracovníci – VO);
- sociální pracovník (celkem 5 pracovníků – 3 VO, 1 VŠ, 1 ÚS);
- pracovník v sociálních službách (celkem 18 pracovníků – z toho 7 se SV, 9 s ÚS, 1 se Z, 1 s VO);
- pečovatelka (ÚS).

Stávající profesní skladba odpovídá potřebám společnosti pro bezproblémové zajišťování sociálních služeb i činností spojených s provozem. Rozšíření spektra nabízených služeb není v nejbližší době v plánu. Ke zvýšení osobních nákladů by mohlo dojít pouze v souvislosti se zvýšeným počtem výkonů v jednotlivých střediscích sociální péče.

4.5.2 Osobní náklady společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.

S počtem zaměstnanců úzce souvisí osobní náklady společnosti, které tvoří nejvyšší nákladovou položku. Zahrnují v sobě vlastní mzdové náklady společně se zákonnými odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Systém odměňování by měl umožnit získat a udržet kvalitní a odborné zaměstnance a současně přispívat k růstu výkonu zaměstnanců a produktivity práce. Odměňování ve společnosti se řídí zákoníkem práce a vnitřní směrnici – vnitřním mzdovým předpisem. Zaměstnanci jsou odměňováni měsíční mzdou, kterou tvoří mzdový tarif a nenároková složka mzdy (osobní příplatek). Vedoucím zaměstnancům náleží příplatek za vedení. Celkově je odměňování ve společnosti založeno na znalostech a schopnostech jednotlivých zaměstnanců, odborné kvalifikaci, odborné praxi a samozřejmě na druhu vykonávané práce. Od roku 2008 se systém odměňování řídí novým vnitřním mzdovým předpisem, který byl zpracován v souladu se zákoníkem práce a nařízením o minimální mzdě.³⁴ Jednotlivé mzdové tarify byly nastaveny tak, aby zohledňovaly náročnou práci jednotlivých zaměstnanců ve společnosti.

Tabulka č. 4.6 Vývoj osobních nákladů společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.

³⁴ Zákon č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižší úrovni zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Osobní náklady (v tis. Kč)	Jednotlivé roky					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
CELKEM	3531	5253	6625	7566	8236	8700
<u>v tom:</u> mzdové náklady (v tis. Kč) zákonné pojištění	2625 906	3911 1342	4955 1670	5674 1892	6190 2046	6552 2148

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti

Z tabulky 4.6 vyplývá, že se v roce 2008 značně snížil počet zaměstnanců, především z hlediska zefektivnění jednotlivých činností, přesto však nedošlo současně ke snížení osobních nákladů (mzdových nákladů a odpovídajících odvodů). Důvodem této skutečnosti je právě nově schválený mzdový předpis, který upravil mzdy zaměstnanců srovnatelně s podobnými profesemi v Šumperku a jeho okolí. Do účinnosti zmíněné interní směrnice byla většina zaměstnanců odměňována prakticky na úrovni minimální mzdy. Změna v přístupu k odměňování byla podmíněna snahou udržet si dlouhodobě kvalitní zaměstnance a zabránit tak fluktuaci, která byla v předchozích obdobích ve společnosti poměrně vysoká. Častá obměna zaměstnanců má značný vliv také na kvalitu odváděné práce, což se následně odráží i na celkové kvalitě poskytovaných sociálních služeb.

Na činnosti společnosti se nepodílí žádní dobrovolníci, kteří by mohli výraznou měrou přispět ke snížení osobních nákladů.

4.6 SWOT analýza

Sociální služby v Šumperku pokrývají všechny základní sociální situace. Kromě organizací zřizovaných městem a krajem zde působí v sociálních službách i neziskové organizace. Společnost PONTIS Šumperk o.p.s. je v současné době jedním z největších poskytovatelů sociálních služeb ve městě, hned vedle Charity a Armády spásy. V porovnání s ostatními poskytovateli těchto služeb však zabezpečuje velkou škálu sociálních služeb, která pokrývá široké spektrum uživatelů těchto služeb, a to od nejmenších dětí až po seniory.

K úspěšnému fungování společnosti a k jejímu dalšímu rozvoji může přispět SWOT analýza, která stanoví silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení její činnosti. Silné a slabé stránky se týkají interního prostředí společnosti, do příležitostí a hrozeb se promítá působení okolí.³⁵

Tabulka č. 4.7 SWOT analýza sociálních služeb společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> vzájemná komunikace a podpora ze strany zakladatele společnosti města Šumperka možnost čerpání finančních prostředků ze zdrojů EU zvyšující se odbornost a profesionalita pracovníků společnosti zkušenosti v oblasti nabízených služeb široká cílová skupina uživatelů služeb poskytování služeb snižující rizika dostupnost poskytovaných služeb 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatečné finanční zabezpečení činnosti společnosti, které má vliv na rozvoj sociálních služeb nerovné postavení v oblasti financování ve srovnání se státními organizacemi absence bezbariérového přístupu na všech pracovištích nedostatečná ubytovací kapacita pro některé cílové skupiny nízká společenská prestiž pracovníků v sociálních službách
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> další zvyšování odbornosti, vzdělávání a kvalifikace zaměstnanců společnosti zapojení a rozvoj dobrovolnické činnosti ve společnosti využívání novým možností čerpání finančních prostředků (fondy EU, dárcovství podnikatelských subjektů apod.) rozšiřování terénní sociální práce 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatky nového zákona o sociálních službách (např. financování NO) nesystémovost v dotační politice zadavatelů ohrožuje stabilitu při plánování rozvoje sociálních služeb nejistota ve věci dlouhodobého financování možný zánik poskytovatele služeb v oblasti sociálně patologických jevů a tím možnost nárůstu nežádoucích jevů v této oblasti odliv pracovníků z důvodu nízkého platového ohodnocení a snížení společenské prestiže nízký zájem veřejnosti o sociální oblast

Zdroj: vlastní zpracování

³⁵ REKTOŘÍK, Jaroslav a kol.: *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*, Praha: Ekopress, 2004. 177 s. ISBN 80-86119-41-6.

5 ZÁVĚR

Nestátní neziskové organizace jsou všeobecně zřizovány nebo zakládány za jiným účelem, než je cíl a smysl podnikatelské činnosti. Jejich cílem je především uspokojování nějaké společenské potřeby. Výsledek této činnosti však lze v mnohých případech velmi těžko měřit penězi. Přesto, že dosahují velmi dobrých výsledků na úseku poskytovaných služeb a dobře plní své poslání, nemusí zákonitě dosahovat přírůstky na straně kapitálu. Ekonomický prospěch se v tomto případě měří velmi obtížně, o to obtížněji v oblasti sociálních služeb, kde dochází mnohdy k bezplatnému poskytování služby. Možností určitého hodnocení se tak stává pouze vyhodnocení míry a způsobu splnění daného cíle.

Cílem práce bylo zhodnotit, zda vynaložené finanční prostředky jsou použity v souladu s hlavními cíly společnosti PONTIS Šumperk o.p.s. a zda objem finančních prostředků je postačující pro financování nákladů společnosti. V tomto směru lze konstatovat, že cíle bylo dosaženo. Společnost PONTIS Šumperk o.p.s. nabízí široké spektrum sociálních služeb, pro jejichž kvalitní a úplné poskytování musí každoročně získávat tolik potřebné finanční prostředky. I když byla v roce 2008 provedena úsporná opatření, není v silách společnosti finančně zajistit svůj provoz a poskytování nabízených služeb bez vnější pomoci, tj. cizích zdrojů financování. Získané finanční prostředky jsou vynakládány v souladu s hlavním cílem společnosti – poskytováním sociálních služeb ve městě Šumperku.

V úvodu této práce byly stanoveny celkem tři hypotézy, které měla předkládaná bakalářská práce potvrdit nebo vyvrátit. **První hypotéza** vyslovila názor, že *společnosti vyhovuje vícezdrojový systém financování a umožňuje stabilizaci poskytovaných služeb*. Analýzou zdrojů společnosti bylo zjištěno, že vlastní zdroje společnosti jsou nedostačující, a proto využívá vnější zdroje financování. Tím *byla potvrzena vyslovená hypotéza*, že vícezdrojové financování společnosti je vyhovující pro její stabilizaci v oblasti poskytovaných služeb.

Druhá hypotéza stanovila předpoklad, že *současný systém dotačních programů a jejich časový harmonogram plnění je vyhovující pro financování společnosti*. Na základě zkoumaných skutečností, týkajících se dotační politiky, bylo zjištěno, že orientace ve velkém množství vyhlašovaných programů a následné zpracování kvalitních projektů je velmi časově náročné. Výsledná výše přidělených finančních prostředků se však v konečné fázi většinou liší, a to v negativním slova smyslu. Rovněž časový horizont možnosti čerpání přidělených

finančních prostředků je dlouhý a působí společnosti problémy s financováním činnosti zvláště v počátku kalendářního roku. Celý systém dotačních programů má za následek velmi obtížné plánování sociálních služeb společnosti, což přináší značnou nejistotou v oblasti financování pro dané období. Hypotéza, že současný systém dotačních programů a jejich časový harmonogram plnění je vyhovující pro financování společnosti, *nebyla potvrzena*.

Třetí hypotéza vyjadřuje předpoklad, že *stabilní fungování společnosti je postaveno na vhodné skladbě nabízených služeb a na kvalifikovaných zaměstnancích*. Společnost PONTIS Šumperk o.p.s. patří mezi největší poskytovatele sociálních služeb (vedle Charity a Armády spásy) ve městě Šumperku. Vhodně volenou skladbou nabízených služeb uspokojuje potřeby široké veřejnosti. Sociální služby jsou poskytovány odborně způsobilými a kvalifikovanými zaměstnanci. Stanovená hypotéza *byla potvrzena*.

Společnosti lze ***doporučit*** následující: určitý přínos a usnadnění práce ředitele společnosti by mohla přinést *pomoc členů správní rady při zabezpečování potřebných finančních zdrojů* (fundraisingu). Správní rada by měla mít nepochybně konečnou odpovědnost za zajištění potřebných zdrojů na činnost společnosti a podílet se tak na fundraisingových aktivitách (pomoc při rozesílání písemných žádostí – připojení osobní poznámky do dopisů potenciálním dárcům; pomoc s přípravou různých prezentací na jednání; vytipování potenciálních dárců, vhodnou kontaktní osobu, vhodnou částku případně vhodné oslovení; vlastní finanční dar členů správní rady na činnost; vytvoření fundraisingového plánu společnosti apod.). Vzhledem k omezenému množství finančních prostředků a do jisté míry nestabilnímu financování by bylo vhodné zamyslet se nad možností *zapojit do činnosti společnosti dobrovolníky*, a to nejen z řad studentů, ale i jiných osob, „zapálených pro věc“, kteří nehledají ve společnosti vysoké mzdy, ale určitou míru svobody, a tím pádem i veliký prostor pro seberealizaci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knihy:

1. FRIČ, Pavol, GOULLI, Rochdi. *Neziskový sektor v České republice*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN 80-86432-04-1.
2. HALÁSKOVÁ, Martina, KOVÁŘ, Jiří. *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. Ostrava: VŠB-TU, EkF, 2004. 200 s. ISBN 80-248-0587-1.
3. KREBS, V. aj. *Sociální politika*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2005. 504 s. ISBN 80-7357-050-5.
4. PARKASOVÁ, Denisa, MRÁZEK, Michael. *Odpovědi na otázky: Neziskový sektor v České republice*. Praha: ICN, 1997. 22 s. ISBN neuvedeno.
5. PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
6. PRUŠA, L. *Ekonomie sociálních služeb*. Praha: ASPI Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-7357-255-6.
7. REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*, Praha: Ekopress, 2004. 177 s. ISBN 80-86119-41-6.
8. REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Ekonomika a řízení: odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3.
9. STEJSKALOVÁ, I. *Využití účetnictví v řízení neziskových organizací*. Praha: ASPI Publishing, a.s., 2006. ISBN 80-7357-187-0.

Legislativa:

1. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.
3. Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
4. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
5. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
6. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Elektronické zdroje:

1. Internetové stránky Informačního centra neziskových organizací. *Statistika počtu NNO*. ICN[online]. [cit. 2009-03-15]. Dostupné na WWW:
<http://neziskovsky.cz/dataPublic/attachments/c620436f3a83b4dd33395137be7e8ec8/stat_NNO_tabulka_1990_2008.pdf>
2. Internetové stránky Vlády ČR, Publikace RVNNO. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů v roce 2007*. Vláda [online]. [cit. 2009-03-25]. Dostupné na www:
<http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/publikace/rozbor_2007_pro_web.pdf>
3. Internetové stránky města Šumperka, *Granty a dotace*. Městský úřad Šumperk [online]. [cit. 2009-04-10]. Dostupné na www: <http://www.sumperk.cz/cs/mestsky-urad-sumperk/granty-a-dotace.html>

Ostatní:

1. Interní materiály společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.
2. Výroční zprávy společnosti PONTIS Šumperk o.p.s. z let 2003 – 2007.

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
DDHM	drobný dlouhodobý hmotný majetek
DORD	Dům pro osamělé rodiče s dětmi
DPS	dům s pečovatelskou službou
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
KÚ	krajský úřad
MI	Ministerstvo informatiky
MK	Ministerstvo kultury
MO	Ministerstvo obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NNO	nestátní neziskové organizace
NROS	Nadace rozvoje občanské společnosti
PO	právnícká osoba
RV NNO	Rada vlády pro nestátní neziskové organizace
SR	státní rozpočet
SV	střední (vzdělání) s výučním listem
ÚP	úřad práce
ÚS	úplné střední (vzdělání)
VO	vyšší odborné (vzdělání)
VŠ	vysokoškolské (vzdělání)
Z	základní (vzdělání)

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 07.05.2009

.....
Zdeňka Brijarová

Adresa trvalého pobytu studenta:

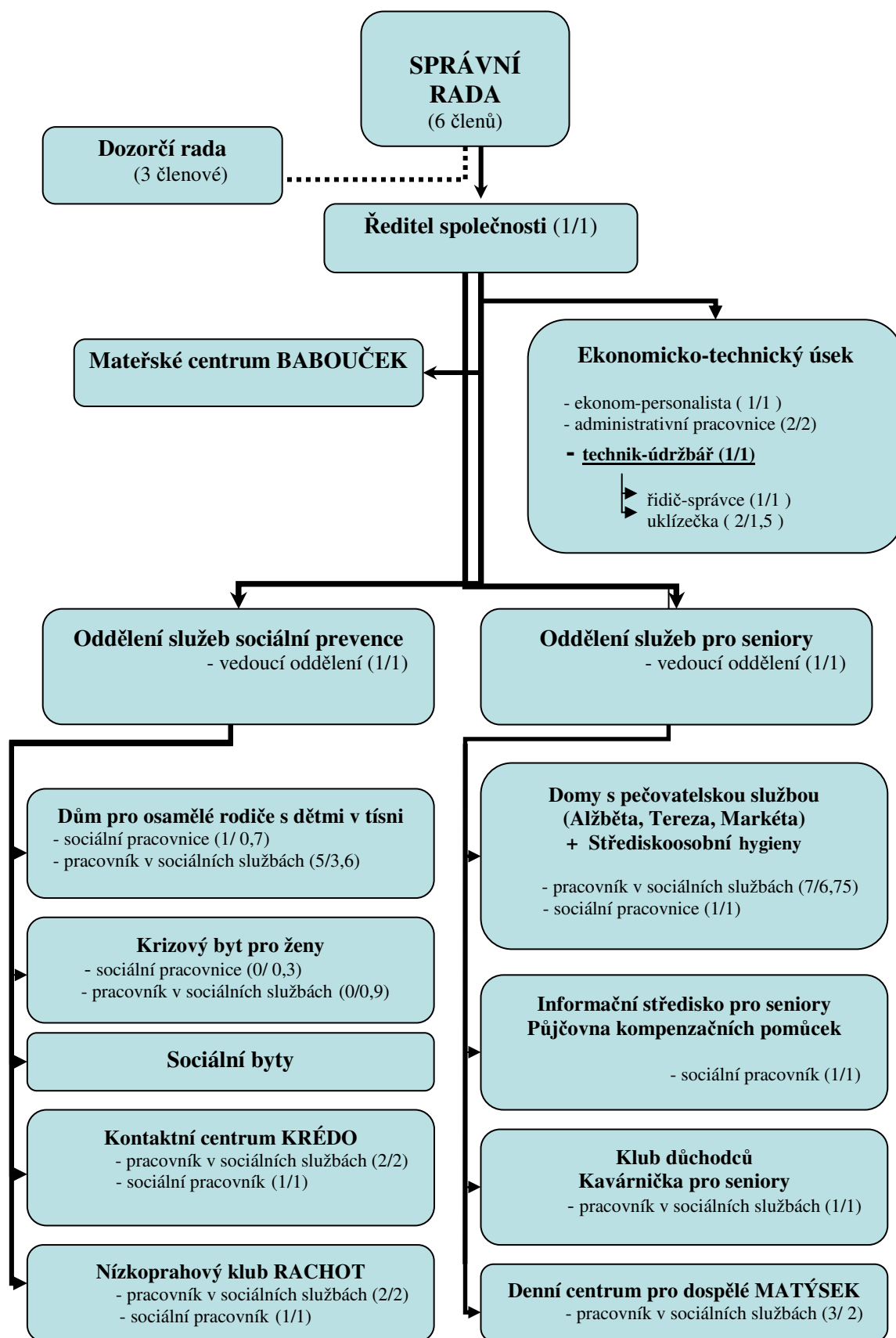
Plechy 57, 788 03 Nový Malín

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Organizační schéma společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.

Příloha č. 2: Fotografie

Příloha č. 1: Organizační schéma společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.

Dům s pečovatelskou službou ALŽBĚTA

Dům s pečovatelskou službou TEREZA

Sídlo společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.

Ubytovna na Zábřežské

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů společnosti